

SLOVENSKI NAROD

zajma vsak dan popoldne, izveniš nedelje in praznike. — Inzerati: do 30 petič 4 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inzerati petič vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklicji beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inzeratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 360 D

Upravišтво: Knažlova ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Knažlova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

— Poštnina plačana v gotovini.

O lojalni opoziciji.

Ko je jeseni sedanja opozicija stopila v volilno borbo, je računala s tem, da si osvoji večino našega naroda in da potem uveljavi svoj federalistični program. Nasprotno so stale stranke Narodnega bloka na stališču sedanjih ustave ter zagovarjale podrobno gospodarsko in socialno delo.

Zmagale so stranke gospodarske in socialne konsolidacije proti strankam državnopravnih bojov ter federalistične revizije ustave.

Kaj sedaj?

Lojalno bi bilo od opozicije, zlasti od SLS, da se pokori večini in da podpira sedanjost vladno pri njenem predstojem gospodarskem in socialnem zakonodajnem delu. Vlada že pripravljala obsežno zakonodajno gradivo, pred kraljem je skicirala glavne zakone, ki jih predloži narodni skupščini. Javnost pozna bodoče upravne in zakonodajne smernice nacionalnega bloka. Torej je na mestu, da opozicija po izgubljeni bitki, vsaj za predstoječo skupščinsko obdobje prizna vidovdanske ustave in obstoječi ustavni red ter da poizkuša sodelovati z vladno, bodisi z inicijativno, bodisi s primerno, lojalno kritiko v narodni skupščini.

Od opozicije naravno ne zahtevamo, da hvali vladno. Toda naj bo vsaj stvarna, naj se nanaša na upravno in zakonodajno politiko sedanje vlade, naj opozicija pri predstojem svojih »plemenitih sejah razpravlja o vladnem zakonodajnem načrtu ter naj vladno kritizira podrobno, stvarno gde zakonodajnega programa! Naj reče: ti in ti zakoni niso pereči, pač pa moramo predložiti narodni skupščini druge, važnejše zakone. Naj jih našteje, naj pove, kaj hoče v gospodarskem in socialnem oziru!

Tu, v razmerju do pozitivnega dela pa se vidi, kako pogubna je formacija opozicijskega bloka in kako resnična je trditev, da vodijo stranke opozicijskega bloka zgolj defetistično in negativistično politiko! Vlada objavlja podoben program svojega zakonodajnega dela, opozicija molči kot grob in snuje raje konspiratorske načrte proti obstoj vlade in proti državnopravnemu razvoju večine jugoslovenskega naroda, kakor se je očitovala pri poslednjih volitvah!

Neizmerne bi bile koristi za ves naš narod, v prvi vrsti za opozicijske pokrajine naše države, ako uvidijo opozicijske stranke svoje pogrešno stališče in ako se postavijo na stališče dobrohotne kritike ter lojalne podpore napram sednji vladi in ako to vladno direktno podpro v narodni skupščini pri predstoječem socialno - gospodarskem zakonodajnem delu!

Pomislimo samo na Dalnacio, na Hrvatsko, na Bosno! Koliko bi te pokrajine pridobile, da izjavijo opozicijske stranke, da hočejo do nadaljnjega sodelovati z državno upravo, da hočejo zaenkrat ostaviti svoja državna-pravna gesla ter se posvetiti podrobni gospodarski in socialni konsolidaciji!

Eidno tako sodelovanje in tako lojalna, popravljajoča kritika v narodni skupščini pa bi bila sedaj na mestu in bi koristila narodu, ki je tudi izvolil poslance opozicije, da pomagajo konsolidirati državo in pa skrbeti za gnetni in duševni procvit našega celokupnega prebivalstva.

Opoziciji ne preostaja drugo, kakor da se tudi ona posveti praktični politiki in da zlasti v parlamentu sodeluje pri izgradnji čim boljših gospodarskih in socialnih zakonov.

Odklanjam koalicijske večinskih strank z opozicijo, zagovarjamo pa koalicijsko delo v narodni skupščini! Opozicija naj si izbije iz glave neumne Radičeve hudomušnosti in federalistične neresnosti ter naj se raje posveti praktičnemu delu v korist prizadetega naroda.

Tako bi vsaj ravnala lojalna, patriotska opozicija, ki sta ji država in dobrobit naroda svetini, proti katerim se nihče ne sme pregrešiti, pa nahi se naba v še tako luči opoziciji

Skromne želje obupane opozicije.

Opozicijski generali snujejo nove večinske bloke. Značilno priznanje Pašičeve politike iz hrvatskih vrst. — Narodni blok je in ostane kompakten.

— Beograd, 21. februarja. (Izv. Ob 12.) Danes ni nikakih važnejših političnih dogodkov. Od opozicije ni nikogar v Beogradu, razen Ljube Davidovića. Jutri prisplo najbrže vsi voditelji opozicijskega bloka v Beograd, ker je za ponedeljek določen skupni sestanek. Opozicijski tisk je še vedno zelo iznajdljiv in intrigah proti Narodnemu bloku. Danes se je začela iz Zagreba, kjer so zelo gostobesedni v političnih teorijah in razpravah, forsirati ideja »Narodnega bloka večine Srbov, večine Hrvatov in večine Slovencev«. Hrvatski politični teoretiki in gostobesedniki v dolgovernih razmotirvanjih snubijo najprej radikale za tako kombinacijo, češ da g. Nikola Pašić predstavlja večino srbskega naroda in bi obenem, če končno res sam uredi srbsko-hrvatski sporazum, ovenčal svojo veliko državniško kariero z najvažnejšim političnim činom. Ker ima dr. Korošec med Slovencev večino, imajo priti v blok klerikalci poleg radičevcev. (V teh skromnih željah je zanimivo samo priznanje, da predstavlja večino srbskega ljudstva tisti Pašić, ki je bil doslej v opoziciji. »Nih očeh samo predstavitev in nositelj korupcije, terorja, pr izakoničnosti itd. Op. uredništva.)

To so samo kombinacije Zagreba, ki je postal zadnji čas poleg klerikalcev zelo nervozen.

Včerajšnji vladni komunikje je dovolj jasno povedal javnosti, da ni mogoča nobena kombinacija v Narodnem bloku, razen kompaktne in nerazdružljive zveze med radikali in samostojnimi demokrati. Vsi zadnji napor opo-

zicije, razdreti solidno razmerje v Narodnem bloku, so in ostanejo brez uspeha. V vladinih krogih tudi prihajajo do prepričanja, da je povsem neumestno se odgovarjati na neumnosti in fantazije opozicijskega tiska. Kako brezmiselnost so vse kombinacije med radikali, radičevci in slovenskimi klerikalci, jasno dokazuje tudi pisava dobroobveščene zagrebskega »Hrvata«, ki konstatira, da HRSS izključuje vsako sodelovanje z Narodnim blokom.

Današnja »Pravda« se toplo zavzema za to, da bi se v skupščini ustanovil skupni parlamentarni blok, obstoječ iz Davidovičevih demokratov, klerikalcev, radičevcev in mušimanov. Ta parlamentarni klub naj bi se imenoval: »Jugoslovanski parlamentarni klub narodnega sporazuma«. Predsednik kluba: Ljuba Davidović podpredsednik: dr. Korošec, dr. Spaho in kak radičev.

Ideja, da naj bi Ljuba Davidović ustvaril v skupščini skupni klub s federalisti je v beogradskih patriotskih krogih povzročila ogorčenje in povsod naletela na odpor.

Ministrski predsednik Nikola Pašić je danes dopoldne konferiral s nekaterimi ministri. V ostalem vsi ministri v svojih kabinetih pripravljali material za zakonodajno delo narodne skupščine.

Pravosodni minister dr. Edo Lukinčić je bil danes popoldne sprejet na dvoru v avdijenci. Pravosodni minister je kralju predložil v podpis večje število ukazov o napredovanjih in podeljenjih.

Vladno razmerje do vodstva HRSS in opozicije.

Proti interniranim članom HRSS se serti nova obtožnica. — Disciplinarno postopanje proti predsedniku zagrebskega sodišča. — Razkol v Davidovičevi stranki.

— Beograd, 21. februarja. (Izv. Ob 12.) Vladina izjava o nadaljevanju politike Narodnega bloka je na opozicijske vrste vplivala konsternirajoče. Odločno, od ministrskega predsednika odobreno izjavo skuša opozicija ignorirati, toda najbližnji dokazki dokažejo, da vlada v narodni skupščini ne more računati na elemente, katerih politiko je narod pri volitvah obsodil in odklonil. Vladina izjava, ki pomenja nekako končno besedo opoziciji in katere vsebino smo v bistvu včeraj objavili, je bila snoči po končani avdijenci ministrskega predsednika Nikole Pašića na dvoru ob 18. izročena tisku.

Včeraj popoldne so bile na dvoru važne avdijence. O avdijenci ministra dr. Žerjave smo včeraj kratko poročali. Avdijenca je trajala nad 1 uro, in minister dr. Žerjav je kralju pojasnil politične razmere v Sloveniji ter obenem predložil glavne smernice vladne politike. Po avdijenci je dr. Žerjav imel posvetovanja z ministrskim predsednikom Nikolo Pašićem. Minister dr. Žerjav se je snoči odpeljal z brzovlakom v Ljubljano.

Od 17. do 21. je bila snoči seja ministrskega sveta. Med tem časom je bil min. pred. Pašić nad poldrugo uro v avdijenci na dvoru. Ministrski svet je na seji razpravljao o tekočih zadevah

posamnih ministrstev ter je dovolil več kreditov. Ministrski svet je tudi razpravljao o vprašanjih, ki se nanašajo na vodstvo HRSS.

Vaš dopisnik je izvedel od uglednega radikalnega ministra, da neizvoljena ministra dr. Šurmin in dr. Drinković odstopita šele o priliki rekonstrukcije vlade, ki se izvede po kopčanem delu verifikacijskega odbora, t. j. ko bodo verificirani mandati novoizvoljenih poslancev.

Ministrski predsednik Nikola Pašić je na seji vlade poročal tudi o posetu člana Hrvatske zajednice dr. Polića. Ta ga je vprašal, kaj namerava vlada ukreniti proti Stjepanu Radiću ter je obenem interveniral, da se internirani dr. Maček in tovariši izpuste na svobodo. Ministrski predsednik je izjavil dr. Poliću, da Stjepan Radić v naši državi ne sme dalje razvijati svoje protidržavne akcije, ne sme je tudi razvijati v inozemstvu in mora za svoja dejanja sedaj odgovarjati pred sodiščem. Glede članov vodstva HRSS dr. Mačka in tovarišev je zbran nov material. Zagrebska policija je zbrala in odposlala sodišču mnogo obtežljivega materiala proti interniranim radičevcem, in skoraj bo sestavljena nova obtožnica. Internirani člani vodstva HRSS se v kratkem prepelejo iz internata v preiskovalne za-

Opozicija, ki ji ni do resnega praktičnega, upravnega in zakonodajnega dela, pa bo še naprej konspirirala, prirejala »plemenite« seje ter nagajala vladi, kjerkoli bi mogla, samo da zaradi naš napredek in da poglubi sedanjost naš notranji nered.

Take konspiracije pa so stvari tožnega in resnega računa. Mi verujemo v sedanjost vlado in v spretnost naše državnike, da bodo z lahkoto odbili vsak napad na drž. avtoriteto in da bodo pospešili notranji razkroj strank, ki same nagajajo in ki so nezmogljive za zivnega sodelovanja bodisi v državnopravni upravi, bodisi v narodni skupščini.

Sodelovanje opozicije pri zakonodaji, njena poštenost, lojalna kritika lahko pomeni preizkušnjo njenega patriotizma in politične sposobnosti. Tiste skupine, ki pravočasno spoznajo, da se je treba obrniti in da je boljše koristiti narodu in prizadetim pokrajnam s podrobnim zakonodajnim sodelovanjem, si brez dvoma opomorej in ahko nekoč postanejo važen činitelj tudi za bodoče kombinacije. Vse drugo pa bo moralo neizogibno poginiti in izginiti iz našega političnega življenja.

Radić je že šel in za njim pojdejo tudi njegove mase, njegove stranke in končno njegovi nespametni in trnasti zavazniki

pore. Zato ni mogoče, da bi se sedaj razveljavila internacija.

Ministrski svet je na včerajšnji seji obravnaval tudi spomenice predsednika zagrebskega sodišča Bačaca glede postopanja proti Stjepanu Radiću. Ta spomenica je bila izročena kompetentnemu pravosodnemu ministru, ker ministrski svet ni merodajen za nje presojo. Ministrski svet je obenem odredil, da se uvede proti predsedniku zagrebskega sodišča disciplinarno postopanje, ker ni upošteval službene poti.

Vodstvo Davidovičeve stranke je snoči izdalo neko izjavo, s katero skuša ovreči informacije in vesti o razkolu v Davidovičevi stranki. Ta izjava je zelo prazna in ne dementira nikakih dejstev. V političnih krogih je prav ta komunikje še bolj potrdilo mnenje, da pride v Davidovičevi stranki do končnega razkola. Dotične informacije, ki jih je objavil tisk, so povsem točne in zanesljive.

Nova odkritja o komunistični zaroti.

Slovenski komunisti so dobivali podporo iz blagajne »Rdeče pomoči«. — Preiskovalni zapor proti komunističnim voditeljem.

— Beograd, 21. febr. (Izv. Ob 12.) Preiskovalni sodnik je snoči v glavnih črtah končal preiskavo, ki je bila uvedena na temelju odkritja tajne komunistične tiskarne, kjer se je tiskal list »Komunist«. Preiskovalni sodnik je odredil zapor proti komunističnemu novinarju Moš Pijadeju, proti Živkoviću in proti Čipčiću. Ta trojica je obtožena v smislu zakona o zaščiti države. Zaslusivanje aretirane profesorice Desanke Cvetković, ki je bila ena najglavnejših zaupnic boljševiške propagande ter je hotela v Jugoslaviji igrati vlogo jugoslovenske Klare Zetkin, se nadaljuje.

Na podlagi zaplenjenega dokaznega materiala iz arhiva profesorice Desanke Cvetkovičeve je ugotovljeno, da je »Rdeča pomoč« dobivala denarna sredstva za svoje delovanje iz Moskve preko bo. ševiške propagandne podružnice v Berlinu. Iz Berlina je prišlo največ denarja, okoli milijona dinarjev. »Rdeča pomoč« je delila podpore tudi slovenskim komunistom. Tako izkazujemo blaginjski zbirski znesek 10.000 Din. za Slovenijo. Znatne podpore so dobili tudi trboveljski komunisti po krvavih spopadih z Orjuno dne 1. junija 1924.

Iz blagajne »Rdeče pomoči« so dobivali masne mesečne podpore gotovi komunistični voditelji. Tako je prejel bivši posl. komunist Pavle Pavlović 20.864 Din podpore, Sima Miljuš 17.000, znani komunist dr. Sima Marković 15 tisoč za Hrvatsko je »Rdeča pomoč« izdala 10.000 Din.

Ugotovljeno je, da je bila »Rdeča pomoč« posebna institucija komunistične propagande. Komunisti so se zadnji čas vrgli posebno na Južno Srbijo. Tu so podpirali odmetnike in njih rodbine. S pomočjo teh razbojnikov so skušali komunisti izzvati v Južni Srbiji nemire in revolucije. Za Južno Srbijo je bil izdan znesek 48.000 Din. S pomočjo razbojnikov in pod kontrolo III. internacionale so beogradski komunisti skušali priti v stike z bolgarskimi komunisti in na Bolgarskem povzročiti revolucijo.

Med dokazi se nahaja tudi zaplenjeno pismo zastopstva boljševiške propagande v Berlinu na beogradsko sekcijo. Tu se sekciji očita, da jugoslovenski komunisti premoalo delujejo in da ne kažejo nikake agilnosti. Pismo jih obenem obvešča, da se jim nakazuje 100 tisoč Din in 500 dolarjev.

Po poročilih iz Zagreba je policija izvedla tam več hišnih preiskav, ki so ostale mestoma brez uspeha. Zagrebski voditelji komunistične stranke so pod strogo policijsko kontrolo. Policija je prepovedala komunistična lista »Borbo« in »Organizirani Radniki«.

— Beograd, 21. februarja. (Izv. Ob 12.) Gotovi krogi v Beogradu si prizadevajo dokazati, da je »Rdeča pomoč« zasledovala popolnoma humanitarne cilje. Iz knjig, nasprotno, je videti, kdo je bil vse deležen podpor te organizacije. »Rdeča

pomoč« je naklonila podpore atentatorju Stejčiću, dalje vsem komunističnim poslancem in voditeljem, ki so morali prestat kako politično kazeno, podpirali so bili v velikem številu bolgarski špijoni in člani makedonskih organizacij. Tudi rodbina obešenega atentatorja na notranjega ministra Draškovića Alija Aliagića je bila deležna podpore. — »Rdeča pomoč« se je spominjala tudi »zatiranega in preganjanega slavonskega razbojnika Caruge«, ki ga v nekih neh obesijo.

Fantazije o misiji ministra Gjuričiča.

— Zagreb, 21. februarja. (Izv. Ob 12.) Govori tisk je v Zagrebu in Beogradu razširil legendo o posredovalni misiji ministra za socialno politiko Marka Gjuričiča, ki je baje odpotoval v Zagreb in na Sušak. Današnji »Hrvat« javlja iz Beograda, da je potovanje ministra Marka Gjuričiča v zvezi z nekim protokolom. Ta namigavanja organa hrvatskih separatistov so iz trte izvita. Po informacijah vašega dopisnika na najpristojejšem mestu je minister Gjuričič odpotoval v Opatijo, kamor je spremlj svojo soprogo in hčerko. Na svojem povratku se ne ustavi niti na Sušaku niti ne v Zagrebu, kjer naj bi baje stopil v stike z radičevci.

Posostreni odnošaji med Bolgarsko in Jugoslavijo.

— Beograd, 21. februarja. (Izv. Ob 12.) Notranje ministrstvo prejema iz obmejnih krajev napram Bolgarski poročila o dogodkih, ki tamošnje prebivalstvo zelo vznemirjajo. Poročila iz Pirota in Caribrodar pravijo, da nameravajo bolgarske razbojniške tolpe vdreti na naše ozemlje. Namene bolgarskih makedonskih organizacij maskira bolgarska časopisje. Šovinistični in vladini listi v Sofiji so začeli zadnje čase zelo ostro napadati državo ter ji očitalo, da se na njenem ozemlju organizirajo in zbirajo čete, ki se rekrutirajo iz pristašev zemljoradniške stranke.

— Beograd, 21. febr. (Izv. Ob 12.) Bolgarski poslanik Vakarjevski je včeraj posetil pomočnika zunanjega ministra Markovića ter ga opozoril na noto bolgarske vlade o zbiranju in organizaciji posebnih čet, ki se sestavljajo iz bolgarskih zemljoradnikov ter nameravajo udariti na Bolgarsko. Pomočnik zunanjega ministra je ta očitke bolgarske vlade odločno zavrnil s pripombo, da naša vlada ne trpi na južni meji nikakega Bolgarski sovražnega gibanja. Obenem je opozoril poslanika Vakarjevskega na agresivno pisavo bolgarskega tiska. Ta pisava zastrepnja dobre odnošaje me dobema državama. Končno je pomočnik zunanjega ministra naprosil poslanika Vakarjevskega, da naj svoji vladi sporoči veliko nevoljo naše vlade nad tem, da se proti nam zopet organizirajo komitske čete. Če se zgodi kak vpad makedonskih komitašev na naše ozemlje, nosi za vse posledice popolno odgovornost bolgarska vlada.

— Beograd 21. febr. (Izv. Ob 12.) Danes do poldne je posetil zunanjega ministra dr. (Nadaljevanje na drugi strani.)

Borzna poročila.

Ljubljanska borza danes ni poslovala. Zagrebska borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Curli 11.95, Pariz 3.27, London 295.50, Milan 254.50, Praga 134.50, Newyork 62, Dunaj 0.0875.

— Dunaj, 20. februarja. Devize: Beograd 1147—1151, London 335.300—339.300, Milan 2902—2914, Praga 2102—2112, Curli 13.640—13.690, Pariz 3712—3728, Valute: dolar 70.460—70.860, dinar 1142—1148, lira 2895—2916, češka krona 2092—2108.

INOZEMSKÉ BORZE. — Curli, 21. februarja Današnja borza: Beograd 8.425, Pariz 27.30, London 34.70, Newyork 520, Milan 21.31, Praga 15.415 Dunaj 0.007325. — Trst, 21. febr. Borza: Beograd 39.35—39.45, Pariz 128—128.50, London 116.20—116.40, Newyork 24.375—24.425, Curli 467.50—468.50, Praga 12—12.20, Dinar naj 0.00885—0.00940.

M. Ninciča bolgarski poslanik Vakarevski, da se informira o obmejnem incidentu na bolgarski meji. Poslanik je po posetu izjavil vašemu dopisniku, da so vse vesti opozicijskega tiska, češ da je naša vlada odposlala bolgarski protestno noto radi raznih incidentov, neresnične in neutemeljene. Opozicija skuša na ta način skaliiti dobre odnose med obema vladama.

DR. POLIČ PRI INTERNIRANCIH

— Zagreb, 21. februarja. (Izv.) Zadržanec posl. dr. Polič je danes posetil internirane člane HRSS dr. Mačka in tovariše ter jim poročal o uspehih svoje intervencije v Beogradu. Izjavil jim je kratko, da je bila njegova intervencija brez uspeha. Vsi ostanejo še nadalje v internatu in se prevedo pozneje v preiskovalni zapor, ko bo zbran ves kazenski material.

PREPOVEDAN SHOD BREZPOSELNIH V ZAGREBU

— Zagreb, 21. februarja. (Izv.) Policija je prepovedala za jutri v Metropolu sklicano zborovanje brezposelnih. Zbor so sklicali člani nekega odbora društva brezposelnih, ki ni bilo policijsko prijavljeno.

ŽELEZNIŠKE OLAJŠAVE ZA ŠPORTNA DRUŠTVA

— Beograd, 21. febr. (Izv.) Z ozirom na negotovost, ali imajo športna društva pravico na 50% znižanje železniške vožnje, se je danes vaš dopisnik obrnil na prometno ministrstvo, kjer so mu zagotovili, da po ministrski uredbi uživajo pravico 50% znižane vožnje vsa športna društva za slučaj vožnje k tekam in drugim športnim prireditvam. Ta pravica je razširjena na vsa športna društva.

Italijanski živinski trgovci s ponarejenimi čeki.

— Zagreb, 21. februarja. (Izvirno) Obmejna policija na Sušaku je prejela dobro organizirano družbo italijanskih trgovcev in mešetarjev z živino, ki so v Jugoslaviji razpečevali ponarejene čeke. Neko zagrebško banko je ta družba oneharila za polmilijonski znesek. Policija zasleduje nekega trgovca iz Udin Peruzija in nekega mešetaria iz Pulje. Oba sta v Zagrebu v raznih bankah dvignila s ponarejenimi čeki znesek 600.000 Din.

— Zagreb, 21. februarja. (Izv.) Italijanski trgovci z živino so po največ ponaredili čeke italijanske Cassa di risparmio (Cervignan). Opolufali so tri zagrebške banke za 261.000, 302.000 in 185.000 Din. Golufijo so še pravčasno v bankah odkrili. O golufiji obveščena policija je takoj začela zasledovati ponarejevalce in je obvestila o tem vse obmejne policijske komisariate. Na Sušaku so prijeli nekatere golufje, drugi so pobegnili. V interesu preiskave policija ne objavlja imen.

Organizacija mednarodnega turistovskega prometa.

— Pariz, 20. februarja. (Izv.) Minister za javna dela je 18. t. m. otvoril konstituantno zborovanje mednarodnega osrednjega sveta za turizmo. Ta zbor je včeraj popoldne svoje razprave končal. Zborovanja se je udeležilo 27 držav. Najpreje je zbor izdelal in sprejel pravila za osrednji vodilni odbor, v katerega odposlje vlada enega zastopnika in po enega zastopnika vse ostale države članice tega mednarodnega turistovskega sveta. Vsaka država ima v svetu po en glas.

Zbor za pospeševanje mednarodne turizma je nato izdelal delovni program. Program vsebuje: 1.) sestava mednarodnega voznega reda; 2.) uvedba mednarodnih turistovskih vlakov; 3.) vspostavitve medsebojnih tesnih zvez s posameznimi alpskimi in turistovskimi društvi; 4.) ustanovitev turistovskih društev v državah, kjer ne obstoje; 5.) mednarodne ugodnosti za turiste na njih potovanjih; 6.) organizacija aeroplanske rešilne službe za nesreče v Alpah; 7.) gradnja turistovskih hotelov po turistični praktični vzorci; 8.) olajšave turistom pri prekrcajenju državnih mej; 9.) olajšave turistom pri njih potovanjih in olajšave pri turistovskih legitimacijah; 10.) organizacija skupnih turistovskih izletov in organizacija pomorskih voženj.

Na kongresu se je zlasti poudarjala tudi potreba modernizacije rešilnih akcij. Zadnji čas stavljajo v službo turiste tudi aeroplani, ki naj imajo nalogo v zimskem času po zračni poti preskrbljevati planinske kočje z živim in drugimi potrebščinami. Praktičen vzgled dale akcija v St. Moritzu, kjer sta dva aeroplana preskrbela planinsko kočjo, v kateri so bili trije turisti že več dni zamejeni in že brez provijanta, z vsemi potrebnimi življenjskimi potrebščinami. Trije turisti pod vodstvom prof. dr. Stauba so odšli na Marinelliovo kočjo, da študirajo bermalni masiv. Vsled snežnih viharjev in plazov so bili popolnoma odrezani. Končno se jim je posrečilo, da so dobili zvezo z ostalimi postajami ter so naprosili, naj se jim pošlje živež po aeroplanih. Dva vojaška pilota sta se dvignila in sta leteč mimo kočje vrgla več živeža.

AMERIKA ODPRAVI POTNI VIZUM.

— Newyork, 20. februarja. (Izv.) Poslanska zbornica in senat sta odobrila zakonski predlog, na podlagi katerega se odpravlja potni vizum. Zakon priznava ugodnost samo potnikom, ki potujejo v Ameriko, nikakor pa ne vselencem iz raznih držav.

Tudi iz te moke ne bo kruha.

Škofov list je z velikim veseljem porabil polemiko med vladnim časopisem in nekaterimi češkoslovaškimi listi ter navezal svojim backom otrobe v obliki izvršne brzojavke, iz katere bi nepoučena javnost lahko sklepala, da češkoslov. javnost ni naklonjena vladj Narodnega bloka. »Slovenec« v celoti poročati o rahljanju vezl v Mali antanti. Da škofova klika ne bo mogla slepomišiti in namenoma varati javnosti, ji priporočamo članek »Pojava...« k jugoslovenskim »olitvama«, ki je izšel v št. 48 oficijozne »Československe Politike« z dne 19. februarja. V tem članku stoji med drugim tudi to-le:

»Res je, da nekateri naši (češkoslovaški) listi simpatizirajo z (jugoslovensko) opozicijo proti vladi, kakor n. pr. »Tribuna«, toda res je tudi, da simpatizira večina našega časopisa z vlado. So listi, ki so iz versko-političnih nagibov naklonjeni na pr. dr. Koroščevi slovenski ljudski stranki in Hrvatom kot katolikom, toda razen komunistov in slovenskih klerikalcev ni pri nas stranke, ki bi simpatizirala z vrtoglavo politiko Stjepana Radića... Res je torej, da nas, moramo izjaviti, da obsojamo netaktnost povsod, v politiki in žurnalistiki. Ne obsojamo in ne hvalimo ne vlade in ne opozicije. Kot opazovalci poročajo samo o tem, kar se godi v zavezniški državi. Dopusčamo pa, da je lahko mnogo Čehoslovakov, ki zasledujejo kot iskreni prijatelji Jugoslavije njen politični razvoj in boj strank in da njihov politični razum včasih podleže nagibom njihovih src za to ali ono stranko in da izražajo to bolj glasno, nego bi bilo treba, da bi druga stranka ne bila prizadeta. Tega se ne moremo izogniti, kakor tudi ne moremo preprečiti, da bi se v javnosti ne kritizirale naše domače razmere. Toda Jugoslavija je lahko prepričana, da ima češkoslovaški tisk v ogromni večini, če tudi kritizira in malo preveč govori in rebus gloriæ, dobro voljo in da želi zavezniški državi samo dobro.«

Ta članek je izšel v »Československi Republik« kot odgovor na članek beogradske »Samouprave«, v katerem radikalni krogi očitajo češkoslovaškemu in romunskemu tisku napadno takotiko povodov naših volitev. Kakor vidimo, je oficijoz češkoslovaške vlade odkrito priznal, da o kakem nesporazumu med njim in našo vlado Narodnega bloka ne more biti niti govora. Priznal je celo to, da v bratski zavezniški državi samo komunisti in slovaški klerikalci odobravajo politiko naše opozicije. Za nas pomeni to več nego popolno zadoščenje, škofova klika je zopet udarila po vodi.

Politične vesti.

— Kaj pa za naše politične preganjance pod Avstrijo? Pišejo nam: Zadnje dni so poročali italijanski listi, da je izdal italijanski finančni minister odlok, po katerem imajo pravico do pokojnine vsi, ki so jih avstrijske oblasti preganjale in internirale in so zbog tega trpeli škodo na zdravju in premoženju. Tudi med Slovenci imamo precej takih žrtev avstrijskega nasilja. Po prejavu je bila že započeta neka akcija za nje, pozneje pa je vse zopet zaspalo. Uvrstili bi se naj taki politični preganjanci vsaj v isto kategorijo, kakor dobrovoljci!

— V popolnem soglasju s češkoslovaško narodno socialistično stranko, pravi »Nova Pravda«, bodo naši narodni socialisti nadaljevali svoje delo. Prav! Vprašamo samo, ali je v soglasju s češkoslovaško narodno socialistično stranko, ki se je na svojem zadnjem kongresu načeloma izrekla za neizprosen boj proti klerikalizmu in ki je na svoj prapor celo zapisala zahtevo ločitve cerkve od države, da kandidira slovenski narodni socialisti na klerikalni listi za občinski svet ljubljanski? Kolikor je nam znano, je prišla iz Prage že opetovano direktiva, da se narodni socialisti nikjer ne smejo vezati s klerikalci, zlasti pa ne s protidržavnimi strankami. Naši narodni socialisti pa suvereno prezirajo te direktive, a vkljub temu še zatrujejo, da nadaljujejo svoje delo »popolnoma v soglasju« s češkimi narodnimi socialisti!

— Iztreženje prihaja! Zagrebški »Der Morgen« je bil med opozicijskimi listi v zadnjem času eden najglasnejših, tje dni pa ga je očividno že srečala pamet in včeraj je priobčil članek, ki je v direktnem nasprotju s vsi njegovo dosedanjim protivladno kampanjo. »Der Morgen« izvaia: »V zadnjih dneh kaže politični barometer prilazno tendenco. Kar po volitvah sedaj se prihaja na rekrimiacijo, se skoraj več ne opaža. Z rezultati, ki so sedaj končno veljavni, se ni več mogoče prerekat. Vlada zre prihajati čas, da spravi pod streho že zdavna zapadle zakone. Invalidski zakon, stanovanjski zakon in proračun morajo seveda stati na prvem mestu. Penzum vlade, ki ga ima po zadnjih poročilih pred seboj, pa je še veliko dalekosežnejši. Gre za celo vrsto zakonskih načrtov, ki imajo eminentno politično važnost in ki bodo, a tem ni

Modni salon Marija Götzl

LJUBLJANA, Kongresni trg šte. 8.

Velika izbira najnovejših apartnih svilenih klobukov po izredno nizkih cenah. 528

Slamniki ter svileni klobuki se sprejemajo v popravilo po najnovejših modelih.

mogoče dvomiti, postavili na dnevni red več kakor en problem naše državne ureditve... Vlada ve prav dobro, da ima v sedanjih zakonodajni dobi svobodno roko, da lahko spravi pod streho vse najbistvenejše, njenim ciljem odgovarjajoče zakone, in naj je njena večina še tako neznanstvena... S tem je uspeh volitev za vladno stranko končno veljavno zagotovljen in obstoj P. P. Režimo je zaljubljen za polna štiri leta. Ako bi se sedaj dala opozicija iz takih tihih načelnih vzrokov zavesti v to, da bi delala abstinenco politiko, bi lahko vlada brez vsakega truda gladko izvedla potom parlamenta vse, kar potrebuje za utrditev tako ljuto pobijane centralizma, t. j. perspektiva, ki naravnost nadkriljuje sanje najstrastnejših ultracentralistov... Delovna skupnost lahko opozicijo samo okrepi, abstinencia, in naj sloni na teh ali onih temeljih, pa mora samo poslabšati njene tako težko izvojevane pozicije... Iztreženje čreje prihaja, morda sčasoma sreča pamet tudi naše klerikalce. Čim kasneje pa to zgodi, tem slabše za klerikalno stranko.

Kakao Van Kaster!

Julijska krajina.

— Zaradi zahteve enega direktnega vlaka med Trstom in notranjostjo Italije je narasla v Benetkah velika jeza. Benetke hočejo gospodovati na gornjem Jadranu. Tu hočejo imeti primat, Trstu pripada po benečanski volji podrejeno mesto. Tržačani izvajajo, in nujno potrebujejo direktni vlak z notranjostjo, ne da bi se dotaknil Benetk, ali v Benetkah tega ne priustijo. Razvila se je že ostra polemika in Tržačani menijo, da je naravnost otroče benečansko nagajanje; kaj vendar pomeni en vlak! In Trst je po važnosti in obsežnosti svojega prometa drugo pristanišče Italije, vsikla ogorčeno »Piccolo«, pa se mu ne izpolni niti taka zahteva, kakor je ta po direktni zvezi z notranjostjo države! Hudo je za Trst, odkar je prišel pod Italijo! Koliko omalovaževanja in zaničevanja z italijanske strani je že preстал! Tako je, kakor da bi Trst še ne bil odrešen!

— Prof. Veber predava tudi v St. Petru pri Gorici v tamšnjem izobraževalnem društvu »Mladina« o poljudnem filozofskem predmetu. Njegovo predavanje v Gorici je že zbudilo splošno zanimanje ter napravilo na našo goriško inteligenco izredno globok vtis.

— Lovska razstava v Gorici. Jeseni se vrši v Gorici velika lovska razstava. Za razstavo se vrše obsežne priprave. Vodita jih inž. Villani in predsednik lovskega društva g. R. pl. Milost. Pripravljeni odbor predlaga videmskemu prefektu, naj naloži vsem občinam poseben davek v krije izdatkov te lovske razstave in sicer davek v obliki 25% odtelja od najemnine za lovšča. Prefekt si je pridržal rešitev te prošnje. Pripravljeni odbor razpošilja na daleč vsem industrijem in lovem Juljske Krajine okrožnice glede predmetov, ki naj se razstavijo na lovske razstavi. S to razstavo pokažejo lovci Juljske Benečije, na kako visoki stopnji se nahaja v tej pokrajini lovski sport, dočim je ta panoga po ostali Italiji zelo zanemarjena.

— Železniška vožnja iz Trsta v Pulo traja po dnevnem direktnem vlaku 4 ure in vlak se ustavi štirimajstrat. Direktni vlak iz Pule v Trst pa vozi 5 ur in 10 minut. Od vzeta je tudi možnost, priti v Pulo in oditi še isti dan ali iz Pule priti v Trst in se vrniti v istem dnevu, ker direktni vlak v Pulo odhaja iz Trsta ob 12.30, iz Pule v Trst pa ob 11.30. Ako se rabi za 130 km z direktnim vlakom toliko časa, kako velika je zamuda šele z navadno vožnjo! Železnica v Istri je danes prava poljevalka. Tržaški Italijani se ob premišljevanju sedanjih železniških razmer v Istri prijemajo za glavo in pravijo: tako, kakor se vozimo mi sedaj, so se vozili naši stari očetj! Izpred sodišča.

— Promet preko Podborda. Železniške zveze Trsta z inozemstvom se vrše v glavnem preko Postojne v srednjo in severno Evropo, preko Reke v Zagreb, železniški tranzit preko Podborda pa je skoro popolnoma propadel. Zveze iz Podborda gredo na Solnograško in Nemčijo, pa tudi na Holandsko in v London. Pred vojno so se posluževali planinske železnice mednarodni potniki, ki so se izkrcavali z Lloydovih parnikov v Trstu. Sedaj se izkrcavajo v Benetkah in se potem umevno ne vozijo po planinski železnici. Goriški izvozniki sadja prosijo za zvezo s Srednjo Evropo po planinski poti, pa ne dosežejo nič. Pred vojno je služila planinska železnica tudi kot druga zveza z Dunajem. Sedaj je ta svrha odpadla, kar ni stika s avstrijskimi železnicami.

nicami v Podrožici. Sploh je proga od Gorice do Podborda zanemarjena in promet le neznamen. Pa kako se vzdržuje ta črta? Kakšen je most v Solkanu? Nekdaj je bil ta most ponos železniške zgradbe, danes je popravljen tako, da kmalu ne bo več mogoče voziti čezeni. V Baški dolini je teren mestoma tak, da treba stalnega nadziranja in popravljanja, ali danes gre vse tako naprej, kakor da bi bilo rimski vladni vse jedno, ali je obstoj ta železniška črta ali pa ne; rajljubše bi ji bilo najbrže slednje. Misli se na pradedlo železnico, ki bo tekla kdo ve kdaj v daljni bodočnosti. Bohinjska železnica, ki spominja na Avstrijo, naj tačas propade. Lloydovi parniki v to svrhu že izkrcavajo mednarodne potnike v Benetkah!

Kmetjska politika.

G. Pucelj hodi svoja pota... Zakleci se je na svoj, kakor pravi stanovski in kmetjski program in tako program se po njegovem mnenju da zagovarjati, odnosno ustvarjati samo s pomočjo posebne stanovske in kmetjske organizacije... Radi tega pravi g. Pucelj, da mora odsloniti vsako taktično skupnost naprednega in narodnega pokreta v Sloveniji...

Poglejmo, ali lahko zagovarjamo tako politično samokriziranje ter splošno Puceljevo izolirano akcijo: prvič priporočamo klerikalne nevarnosti in drugič naprave samemu strokovnokmetškemu in stanovskemu programu!

G. Pucelj je dobro zaveda, kakšno polje bi mu prapustili slovenski klerikalci v slučaju, da so se ali da se dokopljajo do centralne oblasti in da si izvojujejo zakonodajno in upravno neodvisno, avtonomno Slovenijo. Če danes ni več te nevarnosti, če je danes slovenski klerikalizem na tleh ter če je zlasti pokopana avtonomija SLS, kar bi pomenilo nekaj večni in nezlomljivi pečaliki ljubljanske češijske duhovščine, ni to zasluga g. Pucelja, marveč stranke, s katero rade v Sloveniji nobenega skupnega nastopa! In vendar je ta stranka tista, ki je od Pucelja in njegove stanovske politike odvrnila glavno nevarnost, to je klerikalno avtonomijo! Kajti tega si g. Pucelj ne bo upal javno trditi, da bi zamenjal v avtonomni Sloveniji razbiti klerikalno stranko ter si odvreli široko pot k veliki zemljoradniški stranki za vso državo, o kateri sanja sedaj in dopoveduje slovenskim kmetom, da bo prinesla končno stanovsko osvobodjenje...

Pa povrnimo se raje k vprašanju stanovske in kmetjske politike! G. Pucelj pravi, da mora samo njegova stranka v tem oziru kaj storiti in uspeti! Mi pa mislimo nekoliko drugače! G. Pucelj je bil svoj čas na vladi. On sam, ne mi, trdi, da je takrat storil za slovenskega kmeta neobičajno velike stvari. Verjemo mu za trenutek in recimo, da je vse res, kar g. Pucelj, zgovorno pripoveduje o sebi kot nekdanjem ministru za poljedelstvo. Ali more trditi pred slovenskimi kmeti, da bi bil dosegel te velike stvari, da se le nahajal v opoziciji in da je lenuhari po skupščinskih kulorjih, mesto da je delal in zmagoval po ministrskih svetih s svojimi predlogi kot poljedelski minister? Očitno ne! G. Pucelj je vse svoje dozdevne zasluge izvojeval za ministrsko mizo in kot minister poljedelstva!

Če je temu tako, se začudeno vprašamo, zakaj ne dela in hodi g. Pucelj ravno isto pot sedaj, ko ga je vendar slovenski kmet znova poklical, da zanj nekaj stori, ne pa samo besediči po svojem glasu in postopa po novi skupščini, kakor je to delal in dragi čas zapravil v preteklem skupščinskem odobrovanju. Danes ima priliko, da se pridruži vladni koaliciiji in da jo podpira v narodni skupščini proti gotovim gospodarskim koncesijam. Zakaj ne poskopa v korist slovenskega kmeta, če pravi, da ima posebno načrta za njegovo gmočno in moralno, zlasti pa za njegovo gospodarsko osamosvojitve. Ali se morda znova odpravi na jalovo pot skupščinskega oponiranja, ali bo dosledno s tem oponiranjem znova razdratil napredne vrste v Sloveniji ter onemogočil na pr. skupen nastop pri predložitvi oblastnih volitev?

Ali se res ne da doseči neko taktično sode ovanje na podlagi širokega gospodarskega programa tako v beograjski skupščini, kakor pri občinskih volitvah širom Slovenije ter zlasti pri predložitvi oblastnih volitev in pri delu v oblastnih skupščinah?

Ni res, da igrajo danes v naši državi nasprotja in antagonizmi med mostom in vasjo, med industrijjo, bankarstvom in agrarizmom posebno vlogo. Taka nasprotja in vprašanja v naši državi sploh še ne obstojajo! Nasprotno, večina srbskega naroda, ki se nahaja v vrstah narodnoradikalne stranke in samostalne demokratske stranke jamči za to, da se bodo i nadalje v prvi vrsti povdarjali agrarni interesi...

Priključitev k politiki Narodnega bloka podpira Pucelju vso možnost aktivne kmetjske in stanovske politike v korist slovenskega kmeta, ki ga je izvolil za poslanca. Ta kmet po pravici zahteva od njega, da mu nekaj koristi in izposluje in je torej naravno, da se mora g. Pucelj obrniti na tistega činitelja, ki vlada v državi in ki vodi državno in gospodarsko zakonodajo ter upravo v beograjski narodni skupščini, kakor v naših samoupravnih organizacijah.

Vsi umstveni in politični razlogi govorijo torej za to, da se g. Pucelj priključi, vsaj taktično, če ne globlje, načelno politiki in moči Narodnega bloka in da pomaga ustvariti v Sloveniji, od vseh naprednih slojev toli željene napredno koncentracijo.

Saj v tem slučaju ne gre za osebo in bojno koncentracijo, marveč za koncentracijo in sodelovanje v naših samoupravnih in zakonodajnih telesih tam v Beogradu in v Ljubljani-Mari-boru, torej za koncentracijo dela v korist naših stanov in slojev, torej za gospodarsko in socialno politiko, za razvoj in napredek našega celokupnega slovenskega prebivalstva.

Poizkusite Vi z inicijativo, g. Pucelj, če mislite, da imajo drugi nesrečno roko. Toda inicijativa naj ne bo del platonična, s pomočjo megljenih član-kov, marveč osebna, direktna, dobrohotna, pa kmalu spoznate in se prepričate, da pojde...

Izpred sodišča.

— Za mestne železce je vse dobro, si je mislil posestnik Kraljevič v Črni vasi ter poslal svojo ženo na ljubljanski trg s 170 klobasami, ki so bile sicer prajene in suhe, vendar pa »žive« t. j. polne črvov. Ker je žena nastavila klobasam nižjo ceno, kakor jih imajo mesarji, bi se bili odjemalci skoraj stekli zanje. Na »žalost« pa je prišel zraven tržni nadzornik, ki je žive klobase zaplenil in uničil, prodajalko pa ovalil sodišču, kjer je bila včeraj obsojena na 3 dni zapore in 100 Din globe. Škoda, da so klobase uničili, bolj koristno bi bilo, da bi ženo te tri dni z njimi v zaporu pitali, pa še njenega moža bi lahko povabili na tečno pojedino.

— Pregarjana nedolžnost. Dva posestnika iz Dobrunj je zalotil lanski jesen ribiški čuvaj, ko sta v potoku Slivnici z vilami na dolgem drogju ribe zabadala. Pred sodniki sta moža nastopala skraj užaljena, češ da sploh ne poznata ribiških vilic. Usodni drog, ki je imel na koncu nekatere rogovile, sta našla med potjo, ko sta šla ob potoku iskati zdravilne rože ter ga vzela seboj. Ker se je zdel sodnikom ta zagovor vendar »predebel«, sta se začela tudi obtožnica smejeti in sta zadovoljno sprejela vsak po tri dni zapore.

PADEC PRUSKE VLADE DR. MARXA.

— Berlin, 20. febr. (Wolff.) Pri glasovanju o predlogu vladnih strank za zaupnico vladi je bilo oddanih v deželnem zboru 439 glasov. Za zaupnico je glasovalo 218, proti 221. Zaupnica je bila odklonjena. Ministrski predsednik dr. Marx je nato podal v imenu celokupne vlade svojo demisijslo.

— Berlin, 20. febr. (Izv.) V pruskem deželnem zboru je prišlo do burnih prizorov povodov glasovanja o vladni zaupnici. Ker je več poslancev vladnih strank nepravilno izostalo, so dobili opozicijski neznatno večino. Celokupno število deželni zbor 448 poslancev. Odsotnih je bilo 9. Po demisiiji kabineta dr. Marxa so zastopniki centrama, demokratov in socialnodemokratske stranke izjavili, da kljub temu porazu ponovno kandidirajo na ministrsko predsedstvo dr. Marxa.

— Berlin, 21. febr. (Wolff.) Vodstvo frakcije centrama v pruskem deželnem zboru je soglasno sklenilo izključitev dveh poslancev, ker sta nepravilno in celo namenoma izostala iz seje deželnega zbora. Oba poslancata sta pozvana, da nemudoma odložita svoje mandate, ker sta kršila strankino disciplino.

Darujemo za sokolski Tabor!

Prosveta.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama.
Začetek ob 20. zvečer.
Sobota, 21. februarja: »Stričkov sena. E. Nedelja, 22. februarja: Ob 15. popoldne: »Danes bomo tihi. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven. — Ob 20. zvečer: »Vdova Rošinka. Izven.
Ponedeljek, 23. februarja: »Sumljiva oseba. Red F.
Torek, 24. februarja: Zaprto.

Opera.
Začetek ob 20. zvečer.
Sobota, 21. februarja: »Traviata. Red C.
Nedelja, 22. februarja: Ob 15. popoldne: »Trubadur. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 23. februarja: »Don Juan. A.
Torek, 24. februarja: Zaprto.

Profesor Albert Sič — šestdesetletnik.

Danes popoldne se je vršilo na trgovskem tečaju dekliškega liceja intimo sloje. Ravnatelj ženske realne gimnazije g. Anton Jug je izročil prof. Albertu Siču v red Sv. Save IV. stopnje, s katerim ga je Nj. Vel. kralj Aleksander odlikoval za neprecenljive zasluge na vzgojno - kulturnem polju. Povodom izročitve odlikovanja, ki se je vršilo v navzočnosti vseh gojenk trgovskega tečaja, je imel ravnatelj Jug na slavljenca iskren govor ter mu nato čestital k odklivanju kakor k njegovim 60letnici, želeč, da bi ga usoda ohranila še mnogo let zavodu. V imenu gojenk trgovskega tečaja je čestitala slavljenicu in svojemu razredniku gđ. Vlasta Ludič ter mu izročila krasen šopek nagljinov ter je obenem izrekla željo, da bi še mnoga leta deloval v proslah mladine in domovine. Prof. Sič se je za izrečene mu častitke vidno ginjal zahvalil.

S tem je bila ta intima in prisrčna slavnost končana. Ker slavljenec poučuje na trgovskem tečaju liceja, je ravnatelj Jug odredil, da je dan pouka prost za gojenke trgovskega tečaja.

Kdo bi si mislil, da je ta krepki mož, poln sile in zdravstva humorja, da bi se mogel kosati z vsakim mladeničem, že dosegel tako visoko starost? In vendar krsta matica pravi, da je bil rojen že 22. febr. leta 1865 v trnovski fari v Ljubljani, ter doseže jutri že svoje šestdeseto rojstno leto.

S svojimi očetom, sodnim uradnikom, je zapustil Ljubljano, bil v Trzinu in v Ljubljani, ki se ga tako rad spominja, študiral v Ljubljani realno in učiteljsko, bil ljudsko-šolski učitelj v St. Vidu nad Ljubljano, kjer se je zavzel, da so ustanovili obrtno-nadaljevalno šolo, ki je slovela po svojih odličnih uspehih, položil izpit za meščansko-šolskega učitelja ter prišel naposled leta 1899 v Ljubljano na takratno mestno višjo dekliško šolo. Tu in na poznejšem liceju je poučeval realne predmete, risanje in trgovske vede ter poučuje še danes z odličnim uspehom na enoletnem trgovskem tečaju mestne ženske realne gimnazije. Svoje znanje si je izpopolnil s potovanji po Nemčiji, Švici, Italiji, obiskoval, je različi v njegovo stroko spadajoče kurze v Gradcu, na Dunaju, Brunecku na Tirolskem in drugod ter si s svojo vztrajnostjo in vzorno marljivostjo nabral toliko znanja, da ga lahko marsikdo zavida.

Kot vešč in temperamenten učitelj, vedno dobrohoten, je znal vzbuditi v naši ženski mladiki zanimanje za svoj predmet, zlasti risanje. Nikdar se ni ustrašil dela in poučeval z verno tuko preko svojih obveznosti. Zato se ga vsak predstojnik z veseljem spominja, resnična kolegijska ljubezen ga družijo z vsemi koleginjami in kolegi, a v hvaljeznem spominu so ga ohranile mnoge in mnoge učenke in ga še sedaj čutijo s spoštovanjem in ljubeznijo.

V Ljubljani se je nastanil v svoji trnovski fari in razvil svoje plodonosno delovanje kot večletni predsednik in odbornik »Naprednega, političnega in gospodarskega društva za Krakovo in Trnovo«. I pristašem i nasprotnikom je šel vedno drage volje s svojimi nasveti na roko, tako, da ga vsi spoštujejo.

Kaj lepo ime si je pridobil prof. Sič kot pisatelj šolskih knjig za razne trgovske šole. Omenim naj le obširno njegovo »Trgovsko računstvo za dvorazredne trgovske šole I. in II. dela. Sedaj je v tisku njegova »Trgovska korespondenca«, ki nam bo pokazala njegovo veliko praktično znanje v tem predmetu.

Že pred vojno, a posebej med vojno je začel z etnografskimi študijami. Jeza, da je moral pri risanju dati svojim gojenkam same tuje predloge, ga je spravila na idejo, da je začel uporabljati zlasti pri ornamentih narodne motive. Uspeh je bil krasen. Deklice so začele tudi pri ročnem delu posnemati narodne motive, pokazale drugim in Sičeve ideje so se začele širiti. Nadaljnja posledica je bila, da je začel Sič intenzivno zbirati material ter ga sistematično izdajati. In tako so izšle v barvnem tisku že sledeče, o resnosti in marljivosti izdajateljici pričajoče zbirke: Narodne vezenine na Kranjskem (1918. in 1919.) Narodni okraski na prirokih in kožuhih (1922.) Narodni okraski na orodju in pohištvu (1923.) Kmečke hiše in njih oprava na Gorenjskem (1924.) Že leta 1919. je izšla brošura »O slovenskih narodnih nošah«, ki jo misli sedaj spopolniti in nanovo izdati. Učiteljska tiskarna je izdala tudi dve lepi učni sliki »Kmečka hiša« in »Kmečka soba«, ki ju je priredil A. Sič.

O narodnih okraskih in sploh o etnografskih vprašanjih je pisal in piše Sič mnogo v »Vesni«, »Vestniku ljubljanskega velesojca« in drugod. Zelo lep članek o božičnih šegah in navadah pod naslovom »Božič« je prinesla lanska božična številka »Tržaških novic«.

Sičeve zbirke so vzbudile v znanstvenih krogih tudi v tujini veliko priznanja ter sta celo znana etnografa Haberlandt in Meringer prinesla prav laskave referate.

S svojimi delom je Sič postavil temelji nadaljnjim študijam in le obžalovati je, da še ni dobil založnika za nadaljno zbirko, ki bo vsebovala avbo.

Sičovo delo je nagradilo tudi Nj. Vel. kralj s tem, da mu je podelilo red Sv. Save IV. razreda.

Tako bo praznoval prof. Sič v krogu svoje dobrobrčne soproge, ki je tudi marljiva narodna delavka, in svojega sina Frana, kateri je profesor trgovskih ved na tujakšnji trgovski akademiji nadaljuje in izpopolnjuje očetovo delo na trgovskem polju, svojo šestdesetletnico v trdni zavesti, da je storil veliko življenjsko delo, narodu v korist in sebi v čast in zadovoljenje. Mi pa mu želimo še mnogo lepih, srečnih let in obilo uspehov.

R. M.

O naših šolah.

Prošlo soboto se je na srednjih šolah Slovenije sklenila prva polovica tekočega šolskega leta in je vsak dijak prejel izkaz z ocenami včenja, marljivosti in uspevanja v učnih predmetih. Ta izkaz je prejel vsak starševski svet, ki je bil v državi, da bi se jim izkazalo, da so jih izkazali, ker se je na njem bralo, da je prizadevanje in uspeva zadovoljivo, ali pa jih je oveličal, ker je bilo iz listine posneti, da svojih dolžnosti ni izvrševal, kakor bi jih moral, in da ne uspeva.

Ker je tudi to pot precej ugađen izkaz dosti manj dijakov, nego bi bilo želeli, se je tudi ob tem šolskem sklepu pojavilo nezadovoljstvo, kakršno se razmahuje ob takih dokazih, da vsa ta leta, kar jih je minilo izza vojne dobe: starši tožijo, da jim sin ali hči v šoli ne uspeva, čeprav sedi pri knjigah malone ves popoldan ter ves večer in se more komaj ob nedeljah nekoliko odpočiti, srednješolsko učitelstvo pa izjavlja, da tudi priznani profesorji ne morejo več deliti toliko ugodnih ocen, kakor so jih nekoč, in sicer zato ne, ker je sedanja mladež veliko manj dovzetna za učenje, nego je bila pred nedavnim časom, in po izdatni večini nemalovarna, malobrižna in nepopolnoma znanikar. Soglasno tožijo profesorji, ki poučujejo že dvajset in več let, da jim poučevanje še nikoli ni prizadevalo toliko truda, kakor jim ga poslednja leta, in da jim vestnega napora še nikoli ni plačevalo toliko slabih uspehov.

Da je oboja tožba upravičena, ve vsak, kdor ima v sedanjih časih z našo srednjo šolo ožje stike, slehernemu opazovalcu pa je jasno, da nekaj ni v redu; ali v šoli zli pri dijaštvu ali pa pri obojem.

Da je naša srednja šola nujno potrebna temeljite prenosne, je obče znano iz mnogoterih razprav o tej stvari, ki jih je bilo čitati po naših časnikih kakor tudi v posebnih brošurah, in se zlasti izraža v dejstvu, da pripravljajo naučno ministrstvo že za prihodnje zasedanje naše narodne skupščine nov srednješolski zakon, s katerim se bo naša srednja šola docela prenosovala. Nekaj prenosov je naučno ministrstvo že izvedlo.

Da je naša sedanje dijaštvo res takšno, da v šoli ne bo uspevalo, kakor bi bilo želeli tudi če se šola preustroji tako, da bi jo moral vsakdo priznati za vzorno, se zrcali v izjavah dijakov samih, ki jih je pridobil tudi srednješolski nadzornik Josip Wester v svoji ob začetku tekočega šolskega leta izdani brošuri »O naši srednji šoli«. Tam beremo nekako tole:

Kakšen je v svojem duševnem ustroju naš sedanjí srednješolec? Kaj je naredila vojna s svojimi strašnimi posledicami iz njega? Kakšne so mlade duše teh naših fantov, od katerih želi ves narod lepih učnih uspehov, ker so v istini ubi in nade naše domovine in jamstvo njene lepše bodočnosti?

Med učenci prevladuje tip indiferentistov, ki se zanimajo za šolo samo v toliko, kolikor je potrebno, da dobe svoj red, izven šole pa se ni najmanj ne prizadevajo za svojo izobrazbo, marveč se zanimajo zgolj za kratkočasje in zabavo. Le malo jih je, ki se zanimajo za kulturna vprašanja. Nekdaj je bilo v tem oziru drugače, kar dokazujejo tudi sijajni tipi, ki jih je narisal Josip Debevec v svoji dijaški listadi »Vzori in boje. Sedaj se pa tip dijakov, ki strah

po izvenšolski izobrazbi, le poredkoma prikazuje v dijaških vrstah. Nekdaj so bili po srednješolskih razredih poete, jezikoslovci, botaniki, telovadci, pripovedni humoristi in navdušeni pevci, sedaj pa se mladina vda vse drugim sportom. Prav je, da so med njimi vneti telovadci, plavalci in planinci — ni pa odobravati vrtoglavih izrodov teh telesnih vaj kakor tudi ne divje nogometne igre, kakršno moremo opaziti od rane pomladi do pozne jeseni po vseh tratih ljubljanske okolice, pa tudi po sredi mesta.

Kdor bi menil, da je dandanes študent oni, ki se uči, ki študira, bi se motil. Le redki so taki med njimi. Nekateri se ne uče, ker se jim zdi, da oni, ki se uči natančno vse od kraja, kar predpisuje srednja šola, le zapravila energijo. Zato študirajo le tisto, za kar imajo zmožnost in veselje. Drugi sploh ne študirajo, a se morda iz kakega višjega spoznanja, ampak zato, ker je njihov cilj razveseljevanje in zabava.

Najbolj zastopani je danes tip dijakov, kateremu je šola le sredstvo za to, da živi brezskrbno. Uči se le toliko, da »zleze« in da ga starši ne vzamejo iz šole. Ves prosti čas uporablja za pohajanje po cestah. A nič ni v stanu, da bi ga zanimalo; izvzeti so le kino, gledališče, sportne tekme in — dekle. Tako se rine ta velika čeda mladih blazirancev od razreda do razreda. Odkljuje se po prav posebnem pomanjkanju splošne izobrazbe. Ako hočeš s takim fantom govoriti o kakem znanstvenem problemu ali o slovu, umetnosti, moraš z začudenjem ugotoviti, da mu manjkajo najelementarnejši pojmi. Ta tip lenega in indolentnega ter vseskozi nevrednega dijakov je danes med nami najbolj zastopan.

Zelo mnogo je tudi takih, ki vidijo v sportu vse. Za sport bi dali življenje. Ta strast jih grabi tako silno, da jim je popolnoma vseeno, ali »padejo« v šoli ali ne. Tak dijak govori vedno o sportu: če kaj berem, je to gotovo kak sportni list. Te manjše pred vojno skoro ni bilo, danes pa je med dijakovi vlogi.

Manj pogosto kot pred vojno srečamo danes med dijakovi takozvane »krokarje«. K temu je po eni strani pripomoglo pomanjkanje denarja, po drugi strani pa krepki prirekot dijaštva v ubitnično smer.

Če se oziroma na duševne smrti in strahu, ki se pojavljajo danes med srednješolci moramo reči, da ni več toliko idealizma kot nekdanj.

Tem navedbam v omenjeni brošuri naj dodamo, kar smo čuli iz ust starejšega profesorja. Ta je izjavil:

»Današnja mladež v nižjih razredih naših srednjih šol se čuti od daleč ne d. primerjati z nekdanjo. Ni le to, da je dosti manj nadarjena in dosti manj za študij dovzetna, tudi otroci je, izkriva, svojpot razmišljena in nepazljiva. Doveduješ ji in doveduješ, pa kaj, ko te ne posluša pazno, marveč ima svoje misli baze. Na red in lično vnanjo obliko pismenih izdelkov ne navadil vseh do zadnjega, če si se tolikanj prizadeval. Strah pred slabšo oceno le premožnost nižješolcem docela tu. Kaj malo jih je, ki bi jih učni predmeti res zanimali, večina je brez vsakega interesa. Svoičasno dijak nižjih razredov pridno hodi botaniziral in smo imeli vsak svoj herbarij; danes ga pri srednješolcu skorajda ne najdeš. Tiste čase je bilo med nami kaj malo takih, ki niso imeli svoje zbirke hroščev, metuljev, mineralij — danes o vsem tem ni sledu, zbirajo še kvečjemu znamke. Nekoč so imeli dijak vsak svojo malo knjižnico in smo čitali na pretege strastno. Dandanes pa srednješolca komaj pripravijo do tega, da si izposodi kaj zabavnega in poučnega čtiva iz razredne ali iz šolske knjižnice. Na zavodu, kjer služim in upravljam tudi dijaško knjižnico, hodijo po knjižni malode samo tisti učenci nižjih razredov, katere jaz učim slovenščine (da se mi ne zamerijo!) višješolcev pa, kar sem jih letošnje šolske leto videl med posetniki dijaške knjižnice, ni niti toliko. Kolikor imam na obeh rokah prstov. Za prostovoljne deklamacije in poskusna predavanja se vsaj pri meni javljajo svojpot le tisti učenci, večina pa ne pripravim do takega dokaza prizadevnosti ne s priznavanjem ne s pretjo, da dobe zaradi malobrižnosti slabšo oceno. Na kratko povedano: sedanja srednješolska mladina je s prav malimi izjemami tako indolentna, da more ob njej vzdihniti samo rolen idealist.«

Taki torej označeni sedanje dijaštvo navedeni študentje in mnogi drugi šolniki. Ali se spričo takih razmer četudi, da na naši srednji šoli ni in ni pravih uspehov in da je vse nezadovoljno?

Da je tem desolantnim razmeram treba čim prej odpraviti, če naj ne pojde vse pod zlo, je evidentno. Kako bi se dalo v tem pravcu doseči vsaj nekaj pozitivnega, je posneti iz zgoraj omenjene Westrove brošure »O naši srednji šoli«. Knjižico, ki obsega samo 36 strani in ki je izšla kot sedmi zvezek publikacije »Ljudske visoke šole« v Ljubljani, je za prav malo dinarjev dobiti v vsaki knjižarni. Priporočamo jo prav toplo vsakomur, kdor ima sina ali hčer na srednji šoli, zlasti pa vsem tistim, ki so zainteresirani na bližnji reformi naše srednje šole. Brošurica namreč ne razpravlja samo o našm dijaštvu in o pomočih za njega ozdravitve, ampak navaja in utemeljuje predvsem vidike in postulate, črtane za napovedano prenosno celokupnega srednjega šolstva v naši državi.

— M. Z. — »Mortuus triumphans« — lahko imenujem Cvetka Golarja po sinočnji premijeri njegovega prvega dramskega dela, tridejanske kmetke komedije »Vdova Rošinka«. Ne bom še danes poročal o delu in igranju. Ugotavljam samo, da gledalci niso prišli iz smeja, včasih so kar cepetali in večkrat je prekipela veselost tako, da je igra prekinilo vikanje in šumno ploskanje po vsem gledališču. Tega menda naše gledališče že dolgo ni doživelo, ali pa še nikoli. Po prvem aktu so igralci, katerim se je z lic zrcalilo lastno veselje nad igranjem in uspehom, privedli pisatelja pred zastor. Ko je občinstvo zagledalo vsem posebej v visoki in strmo Golarijevo osebo s

dobrodušnim, pristno slovensko-slovenskim licem, ni hotelo biti konca najburnejšim ovacijam. Golar je prejel šopek, glavni igralec Cesar pa lovorej venec s narodnimi trakovi. Ovacije so se ponavljale po drugem in tretjem aktu in je moral pisatelj tudi tedaj mnogokrat pred rampo. Omenjam za danes le še, da je bila vdova Rošinka izvrstna. Kar se pa tiče Cesarjevega kmetkega fanta, je hora concours. Tako absolutno naravno in resnično ni znal naših kmetov igrati še nihče. Cesar se je v tej vlogi izkazal kratkotalo umetnika. O vsem drugem prihodnjič.

— Zadnji predpustni čas uprizori ljubljanska drama tele igre: v soboto, dne 21. tm. Dostojevskega veseloligro »Stričkov sena«, predpustno nedeljo ob treh popoldne Nestrojevo burko »Danes bomo tihi«, zvečer ob 8. uri pa velezabavno Golarijevo komedijo »Vdova Rošinka«. Predpustni ponedeljek ob 8. uri zvečer se igra Nušičeva veseloligra »Sumljiva oseba«.

— Slovensko marionetno gledališče v Mladki. Na pustno nedeljo 22. tm. igra ob 3. in ob 6. marionetno gledališče pod geslom »Gašperček pleše« tri groteskne burke grofa Poccija in sicer »Tri želje«, »Preizkušnja«, »Gašperček slikar«. Cenjeno občinstvo opozarjamo, da se vrši predprodaja vstopnic od 10 do 12. popoldne v Mladki na dan predstave. Na splošno željo bodo zadni sedeži primerno dvignjeni. Posiovala bodo tudi garderoba.

— Pianistični koncert. Pod protektoratom L'Association Francaise d'Expansion et d'Echanges artistique v Parizu se vrši v petek dne 27. t. m. koncert francoskega pianista Marcela Clampi. Ta družba si je nadela plemenito nalogo, da širi in seznanja tako francosko glasbo, kakor tudi najodličnejše francoske umetnike po vseh nasledstvenih državah. Po njeni iniciativi koncertirala je v našem mestu svetovnoznana Blanche Selya, v Zagrebu in Beogradu pa tudi odlični pianist Cortot. Ta družba omogoči tudi koncert pianista Clampi, katerega kritika vspečuje prvima imenovanimi umetnikom. Predprodaja vstopnic v Matici knjižarni. 402-n

— Ljudska visoka šola v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 22. tm. točno ob 10. popoldne v zbornični dvorani na univerzitetni vsakomur dostopno predavanje premetu: Načelo avtonomije v družabnem življenju. Predava g. u. A. Gosar.

— Simfonični koncert godbe Dravske diviz. oblasti pod vodstvom kapelnika dr. J. Čerina bo 16. marca. Glavni točki tega koncerta sta Brucknerjeva velika in najljepša simfonia št. 7 (E-dur) in pa dr. Kl-movčev »Te Deum« v staroslovenskem jeziku za zbor in orkester. Ker zahteva Brucknerjeva simfonia poleg normalnega velikega orkestra še štiri Wagnerjeve tube, bo orkester pomožen na 60 godbenikov. Po zadržnem Čerinovem koncertu bo ta koncert po enoletnem odmoru prvi simfonični koncert v Ljubljani.

— Meroneto gledališče Čehoslovenske Obce v Narodnem domu v Ljubljani igra v nedeljo dne 22. t. m. »Povodni mož«. Začetek ob 17. Vstopnina prostovoljna. 410

O B L E K E

O B R O K E

O. B. ERNATOVIC

124 T

Politika v starem Egiptu.

(Predaval v »Soči« dne 31. jan. tl. univ. prof. dr. Vojleslav Molč)

Nimamo še zadosti politike v Ljubljani, ne, naravnost v stari Egiptu jo grodo iskat, tako so zmajevali »Sočani« z glavami in napolnili dvorano pri »Levu« dne 31. jan. do zadnjega kotička. Marsikdo si je predstavljal, da ga bo vpeljal gosp. predavatelj v skrivnosti egiptovskih partij, pa ni bilo nič o tem. Nasprotno, g. predavatelj nam je na podlagi znamenitih najdb predložil in razložil razvoj kulture starega Egipta, kolikor je to sploh mogoče v okviru enovečernega predavanja. Približno pet tisoč let pr. Kr. rojstvo imeli so stari Egiptjani koledar že vreljen. Leto se je začelo z dnem, ko je bil Nil naraščati in se je stelo tri letne čase: poplavo, raščo, žetev. Astronomski se je določilo začetek leta s točnim opazovanjem. Ugotovilo se je, da začena poplava Nila redno z dnem, ko je Sirius, najbolj svetla fiksna zvezda, zopet vidna ob jutranjem svetu. Čas od takega vznika do drugega je znašal 365 en četrt dni, torej skoraj natančno toliko, kot astronomsko solčno leto. V padanju in naraščanju reke Nil leži vzrok, da se je v Egiptu razvilo človeštvo do tako visoke kulture stopnje. Nil prinaša seboj velikanke množine najboljše zemlje kar jo je na svetu in odkladi isto v egiptovskih ravlinah. Stari Egiptjani, pozneje tudi Grki in Rimljani, so rekali Nil visoko častili in tudi danes se obhajajo kot za časa Faraonov, velike slovesnosti, ko začne Nil naraščati. V mestu Nilopolis je bilo posvečeno reki Nil svetišče. Na po Nilu namakanem teritoriju nastala so v temni davnihi okrožja in različne kneževine, ki so se razvile tekom časa v dve državi: v severno, segajočo od izliva Nila do današnjega Kaira ter v južno od Kaira do Assuana. Kralj severne države, nosilec rdeče krone, je imel svoj sedež v mestu Tehtet, kjer je bilo tudi glavno svetišče Horusa, patrona severne države. Kralj južne države, katerega je kraljica bela krona, je imel svojo prestolnico v Ombosu, v bližini današnjega Luksorja. Bog Set je bil patron te države. Iz težkih, neprestanih bojev teh dveh držav se je razvila slednjič jedinstvena Egiptovska država z glavnim mestom Heliopolis. Zgodovinarji razločujejo sedem period starega Egipta. G. predavatelj nas je nekoliko bližje seznanil z življenjem Egiptjanov za časa 18. dinastije. Vkljub množini religioznih besedi, obranjenih nam iz starega Egipta, trdim, da je imel prvotno vsak kralj svoje boga — začitja, pa katerega se je

obračalo prebivalstvo s prošnjami. Tako je bil Atum bog Heliopolisa, Amon bog Teben itd. Poleg lokalnih bogov so častili stari Egiptjani še celo vrsto nižjih bogov, besov in demonov, kateri po njihovem mnenju človeku lahko koristijo ali pa škodujejo. Tu in tam so proglasili izredno veljavne in čislane ljudi po smrti za svetnike in bogove. Tako je bil bog Oziris, katerega je častil ves Egipt kot boga smrti, v pravadnih kralji. Navadno so si predstavljali svoje bogove v obliki živali, tako, da je bil Amon, oven, Thorit ibis, Horus skobec, Semhed levjina, Bastet mačka. Druge bogove so si predstavljali v človeški podobi. Tudi glede usode človeka po smrti niso prišli Egiptjani nikdar do enotnega naziranja. Na splošno je bila ljudska vera, da živi človek po smrti naprej, ako so mu dani pogoji za njegovo eksistenco. Človek mora imeti pri sebi jedil in pijačo, obleko in orožje, da se zamore braniti proti morebitnim sovražnikom. Vse te potrebne stvari so se pokladale mrtliču v grob. Egiptjani so v obče bili mnenna, da ima človek dušo, ki živi po smrti samostojno naprej. Duša ima obliko ptice, ki čez dan prosto leta, po noči pa se vrne v grob, da se izogne zlem duhovom. Predstavljali so si, da se zamore mrtvec pretvoriti s pomočjo čarodajnih besed v vse mogoče živali in rastline. V preseljevanje duš pa Egiptjani niso verovali.

(Dalje prihodnjič.)

Sokolstvo.

— Loterijski odsek Sokola I. poziva vse razpečevalce srečk, da oddajo denar za prodane srečke na Taboru in društveni pisarni vsak dan med 4 in 7 uro popoldne. Istotam se dobijo tudi srečke v razpečevanje. Dovoljujemo si vlijudno prositi Sokolstvu naklonjeno občinstvo, da pridno kupuje in razpečava srečke, ki so dragocene ne le z ozirom na koristen namen ampak tudi z ozirom na veliko možnost dobitkov, ki jih je 2348 v skupni vrednosti 220.000 Din. Glavni dobitek znaša 50.000 Din, drugi 25.000, tretji 15.000, četrti 10.000, štirje dobitki a 5000, 10 dobitkov a 2500, 15 dobitkov a 1000, 15 dobitkov a 500 itd. Vsi dobitki so plačljivi v gotovini. Zrebanje se vrši 15. marca 1925. Obenem se obračamo do vseh sokolskih društev, katerim smo razposlali srečke, z vlijudno prošnjo, da nam pomagajo razpečavati srečke. Bratje! Dom na Taboru ni namenjen samo Sokolu I. temveč celotnemu jugoslovenskemu Sokolstvu. V njem se bodo vzgajali Sokoli, ki bodo poleteli širom naše domovine in trošili idejo Sokolstva. Bratje! Smo v veliki potrebi zato prosimo: pomagajte nam, da dogradimo Tabor. Naša hvaležnost in pripravljenost Vam vpomoč na Vam bode v plačilo. Denar za prodane srečke nam nakažite po svojačasno poslanih položnicah. S sokolskim zdravim Loterijski odsek Sokola I. v Ljubljani. 413-n

— Sokol I. (Gospodar. odsek) v Ljubljani vabi na domačo maskarado, ki jo priredi na pustni torek ob 20. uri na Taboru. Vsakdo naj pride, po možnosti maskiran. Vstopnine ni. Zdravo! 411-n

— Društvo za gradnjo Sokolskega doma v Šiški priredi na pustni torek dne 24. t. m. pri Valjavcu (Reinlinghaus) veliko maskarado s plesom Začetek ob 20. Vstopnina 10 Din. Dostojne maske dobrodošle. Zanimivo spored. Prijatelji društva, posetite te prireditve v obilnem številu, ker je to zadnja maskarada pred gradnjo Sokolskega doma. 370-n

— Sokol Moste priredi dne 22. t. m. ob 7. zvečer veliko maskarado v svoji dvorani na Selu. Svira prvovrstna godba na pihala. Najlepša maska dobi lepo nagrado. Vstopnina 5 dinarjev. 408-n

— Ljubljanski Sokol. Vsled priprav za društveno maskarado se telovodba vseh oddelkov prekinje. Redna telovadba se prične zopet v petek dne 27. t. m. Zdravo! Prednjaški zbor. 409-n

— Sokolsko društvo v Šošanju. Na pustno nedeljo zvečer velika maskarada. Pridite! 407-n

Turistika in sport.

— TK. »Skala« občni zbor se vrši v ponedeljek 23. februarja ob 8. v salonu pri »Levu«. — Odbor. 398-n

— Vratolomni skok. Poljski lahkoatlet Willi Wolf, ki začasno biva v mestu Nantes, namerava dne 1. marca skočiti z najvišje točke mostu, približno 53 metrov visoko v Lolo. 399-n

— Novi rekord v Ameriki. V Ameriki vedno znova in neprestano postavljajo nove rekorde in to predvsem v plavanju. To pot javljajo o novih damskih rekordih. Tako je Ethel Mac Carl preplavala pol milje v 13 : 07, dočim je znašal stari rekord 13 : 19. Istočasno je Ethel Lackie postavila nov rekord na 50 metrov v 32.4 sek. 400-n

— Concordia, Zagreb : Primorje odpuvedana. Z ozirom na velik finančni riziko vsled skrajno slabega vremena, ki traja zadnje dni, je bil SK Primorje prisiljen odpovedati gornjo tekmo na poznejši termin. Za te kupljene vstopnice se vrača denar v trafiki Sever, Selenburgova ulica. — Pač pa se vrši v nedeljo ob 15. prijateljska treniz. tekma med Slavonom in Primorjem. 406-n

— Polovične karte na železnicah za sportne klube. Iz Beograda poročajo, da je ministrstvo posnovno dovolilo, da uživajo sportni klubi pri potovanju urodnost polovičnih železniških kart. 407-n

— Brutto dohodek nedeljske pokalne tekme Hašk : Gradjanški znaša 42.000 Din. S takimi dohodki se lahko razvija sport. Dohodki naših klubov pa znašajo pri takih prilikah 2-3000 Dinarjev. 408-n

— Jugoslavija : Hašk. V nedeljo se vrši tekma med državnim prvakom Jugoslavijo in Haškom v Zagrebu. Za tekmo vlada napeto zanimanje, ker sta oba kluba v izvrstni formi. 409-n

— Na Dunaju se vrši jutri hokej tekma med Prago in Dunajem. 410-n

— Prva češko-mađarska tekma po vojni se vrši 28. tm. v Pragi in sicer poteka je proti Slaviji Szegedi atletičski klub. 411-n

Dnevne vesti.

V Ljubljani dne 21. februarja, 1925.

Dies irae...

Klerikalno časopisje, ki se je bilo razpisano nove skupščinske volitve, proročevalo strankam, ki so napisale na svoj prapor narodno in državno edinstvo, strahovit poraz pri volitvah ter napovedovalo vsem, ki bi simpatizirali s temi strankami, strašno osvetlo. »Slovenec« je dan za dnevom pisal: »Počakajte 8. februarja! Takrat dobimo zopet vso moč v roke, potem pa vam pokažemo! Gorje premagancem!«

In mehki ljudje so se tresli pred temi grožnjami ter se uklonili klerikalnemu terorju. Bili so to predvsem taki, ki se tresejo za skorjico kruha, katero bi jim klerikalci, čim bi prišli na krmilo, takoj odjedli, ako bi izvedeli, da niso upognili kolena pred klerikalnim Gesslerjevim klobukom. Tako je prišla v klerikalne roke Ljubljana. Toda to je bila samo neznatna epizoda, glavna borba se je vodila na drugih frontah. In tu so klerikalci in njihovi zavezniki podlegli na vsi črti! »Dies irae«, ki so ga prej s tako patetičnostjo proročevali naprednim elementom, se je spremenil v sodni dan za klerikalno stranko in vse njene zaveznike.

Zmagale so stranke narodnega in državnega edinstva in v njih rokah je sedaj za dolgo dobo štirih let državno krmilo. V njih rokah pa je tudi povračilo, poplačilo in osveta! Dies irae.

Ali bodo stranke Narodnega bloka sedaj res vračale šilo za ognjilo in se zavnale na geslo »Gorje premagancem«, kakor so to imeli v načrtu klerikalci in njih kompanjoni za slučaj, da zmagajo oni?

Kolikor poznamo voditelje Narodnega bloka, jim je tuj vsak čut osebne in strankarske maščevalnosti, zato smo avarjeni, da zavijejo vse dogodke volilne borbe v kopreno pozabnosti in plašč krščanskega odpustanja in se posvetijo z vso dušo in srcem plodonosnemu konstruktivnemu delu za blagor troimenega naroda in ujediniene kraljevine. Daleč torej proč vsaka osvetljajnost, toda ta plemenitost in širokogrudnost ne sme iti tako daleč, da bi ob nji pozabili na samega sebel!

Samoohranitev in samoobramba sta med prvimi pogoji v življenju poedinca, kakor vse človeške družbe.

Klerikalci in njih zavezniki so imeli že izdelan od vseh podrobnosti načrt, da si zagotovijo za vedno nadvlado v državi in uničijo za večne čase svoje politične nasprotnike, ako si pribore pri teh volitvah zmago. Toda doživeli so poraz in zmagali so tisti, za katere so klerikalci že spletali vrvi, da jo jim zadragejo okrog vratu.

Stvar se je zasukala drugače in na vrhu so sedaj tisti, ki so jim Korošec, Radič in njihova družba kopali je grob! Sedaj je na teh, da store vse, da si za nedogleden čas zavarujejo svoje pozicije. Po vzoru klerikalcev naj se stranke Narodnega bloka zavedajo, da moč pomenja vsikdar tudi pravo, in naj se tudi ravna po tem.

Ukrenejo naj brez odlaganja vse, kar je potrebno, da preprečijo, da bi še kdaj prišli v naš državi odločilne besede elementi, ki so hoteli to državo razbiti in razrušiti.

Sredstev v to je dovolj na razpolago treba je samo poseči po njih!

Pred vsem pa se naj stranke Narodnega bloka ravna po načelu: »Kdor ni z nami, je proti nam!« To načelo se naj izjavi doledno in brez pardona, pa bo pri prihodnjih volitvah pobeza narodne in državne misli za vekov veke zasigurana!

— Separatistične tendence se danes izdajajo za mučenstvo. Učitelj Jevnikar iz St. Vida je bil odpuščen iz službe, ker se je uprl odloku šolske uprave, ki ga je prestavila v Polhov gradec poleg Ljubljane. Jevnikar je stebel separatističnih tendenc v široki svoji okolici. Hud pristaja SLS na zunanje težnje narodnega (!) učitelja pokazal s tem, da je prevzel kandidaturu na listi protidržavne stranke. — Oblastno premetstev je odklonil. Zakaj? Je posestnik, je šef večje trgovine svoje žene, vodi klerikalno posojilnico itd. Njegovi zasebni dohodki so večji kot mu jih nudi državna služba. — Poleg tega se je rogal oblastnim odredbam, češ, po 8. februarju vržemo duh nacionalnega bloka v prosveto. In danes je ta Jevnikar »mučenik« nacionalne nasilne vlade. Menimo, da bi bil marsikateri državni uslužbenec rad prostovoljno tak mučenik v obleki in z dohodki velikega magnata na kmetih.

— NJ. VEL. KRALJ ALEKSANDER IN AKAD. DRUŠTVO »TRIGLAV«. Včeraj popoldne je kralj Aleksander sprejel avdienco ministra za šume in rudnike dr. Jerjaza, ki je med drugim predložil vladarju prošnjo akad. društva »Triglav«, da bi blagovolil prevzeti protektorat proslavi, ki se bo vršila 7. marca v Mariboru vdomu 50letnice tega društva. Gosp. minister je vladarju razložil velike zasluge, ki si jih je »Triglav« pridobil za probujo in organizacijo slovenske akademike mladine v narodnem duhu, vendar, da je bil »Triglav«

ves čas svojega obstoja ognjišče sistematičnega dela za jugoslovansko edinstvo, ter opozoril, da je iz »Triglava« izšel velik del slovenske inteligence, ki je danes glavni stebel narodne in državne misli. Na temelju tega ministrovega priporočila je Nj. Vel. kralj izjavil, da radevolje prevzame protektorat te znamenite proslave. — Protektorat Nj. Velikanstva nad »Triglavovo« proslavo v Mariboru je dokaz, kako visoko cenijo dar delovanje akademskih društev, katerih program je v skladu z narodnimi in državnimi ideali. Ta protektorat znači obenem kraljevo priznanje vsem onim našim akademikom, ki so svoje delo posvetili veliki ideji narodnega in državnega edinstva. Vse to tem vladarjevemu koraku, ki posveča njegovo veliko narodno zavest, bo radostno odjeknila v vsi naši javnosti, v največje zadovoljenje pa bo zlasti tistim bivšim Triglavcem, ki so v najtežjih časih v društvu visoko dvigali idejo jugoslovanskega bratstva in edinstva ter s tem ustvarili najintenzivnejše stike z brati Srbi.

— Petdesetletnica jugoslov. akad. društva »Triglav«. Ta proslava bo v Mariboru, in sicer: Dne 6. marca t. l. zvečer se vrši prijateljski sestanek Triglavov in Mariboru. Dne 7. marca popoldne ob 15. svečano zborovanje vseh došlih Triglavov-starešin, kakor tudi aktivnih članov v Narodnem domu. Ob 16. skupno slikanje na dvorišču Narodnega doma. Ob 20. zvečer elitni ples v Götzovi dvorani. Pred plesom je svečano prijetje spominskega traku, katerega daruje triglavski zastavi starešinska zveza. Pokroviteljstvo nad prireditvijo bržkone prevzame Nj. Vel. kralj Aleksander in se pričakuje vsak dan tozadevnega obvestila. Udeleženci prireditve imajo tudi četrtinsko vožnjo na železnici. — Ker bo posest ogromen, se bo strogo pazilo, da imajo dostop samo vabljeni. Zato priporočamo že danes gostom izven Maribora, ki nameravajo priti na to prireditve, da sporočijo to z dopisnico starešinski zvezi, da jim pošlje vabilo. Pri prireditvi bo navzočih nad 300 Triglavov in je nadalje javljeno že ogromno odličnega občinstva iz vse Jugoslavije.

— Iz državne službe. Premeščeni so: iz Osilke v Gor. Radgono komisar železniške policije Filip Nenezic, iz Dravogradu v Virovitico komisar žel. policije Milan Keser, iz Dol. Miholca v Dravograd komisar železniške policije Jovan Mitutinovic, iz Jesenice je premeščen za pomočnika komisarja žel. policije na Rakek Anton Bagatelj.

— V naše državljanstvo so sprejeti: Adolf Mius, Leonid Mosolov, Konstantin Hirschberg, Vasilij Pejhel, Isajlo Kevorković, Boris Kraviec, Sergej Sofotover, Nikola Akamolov, Peter Fika in Izak Sor.

— Neumestno šikaniranje. Naša javnost se še dobro spominja, da si je klerikalna strahovlada med prvimi žrtvami privoščila orožniškega kapetana, bivšega adjutanta tukajšnje brigade V. Vošnjaka. Ta slovenski častnik je bil klerikalizmu trn v peti pač za to, ker se v zasebnem življenju ni ogreval za tigre. In ker mu niso mogli drugače do živga, so ga javno napadli kot nekvalificiranega častnika, dsi je bila ta kosa samo navadna častikraja. Hoteli so ga na vsak način odstraniti, toda stvar se je zasukala tako, da so morali tigr skriti svoje ostru zobe. Kap. Vošnjak je ostal v Sloveniji in šele zdaj, ko je klerikalni strahovladni že davno odklenkalo, ga nameravajo prenesti bala v Belo Cerkev, kamor odpotuje začetkom marca. Zdi se nam, da mu delajo orožniške oblasti nezaluzeno krivico. Kap. Vošnjak je bil med prvimi slovenskimi častniki, ki se je odzval klicu gen. Maistra ter odšel na Koroško, kjer je nad leto dni poveljeval oddelku gorskega topništva. Za svojo hrabrost je bil tudi odlikovan. Po daljši službi v Črni gori in Makedoniji je prišel pred 4 leti v Ljubljano, kjer je bil med slovenskimi orožniki ves čas zelo priljubljen. Ne glede na to se je zdaj izpolnila želja tistih njegovih političnih nasprotnikov, ki so se ga hoteli že davno iznebiti. Če je to šikaniranje zasluženost in v interesu stvari same, o tem naj razmisli orožniško poveljstvo.

— Peč okoli sveta. Včeraj se je oglašil v našem uredništvu M. R. Schaeffe, ki pošle okoli sveta na podlagi pogodbe, katero je napravil s pariškimi geografičnim zavodom. Obvezal se je, da dokonča svoje potovanje v šestih letih in da svoja pred vsem znanstvena poročila izroči omenjenemu zavodu, za kar dobi pri svojem povratku v Pariz 160.000 frankov. Na potovanja prodaja g. Schaeffe razvednice ter se tako skromno preživlja. On obvladuje osem jezikov in je potoval že pet let po svetu, vendar je svetovna volna prekinila njegovo potovanje. Sedaj se nahaja že 13 mesece na poti, prepotoval je Francijo, Luksenburg, Belgijo, Holandsko, Dansko, Nemčijo in Češkoslovaško ter dospel danes v Ljubljano, iz Ljubljane potuje v Zagreb, od tu v Beograd nato na Bolgarsko, na Turško, v Malo Azijo, Perzijo, v Indijo itd.

— S pošte. Postavljeni so: za pripravnika v 4. skupino III. kategorije Anton Podbevšek na ljubljanski glavni pošti; za telefonistko v 4. skupino III. kategorije Ana Kratochwill na ljubljanski glavni pošti. Za pripravnika v 3. skupino kategorije zveznikov Ivan Kržišnik v Radečah pri Zidanem mostu; za pripravnika v 4. skupino III. kategorije Anton Tušek v Trzinu; za telefonistko v 3. skupino III. kategorije Karolina Kuralc na mariborski glavni pošti. — Premeščeni so: Marija Maurer iz Krškega v Videm pri Krškem; Olga Zupančič iz Straže v Novo mesto; Josipina Košiček iz Novega mesta v Stražo; Marija Debeljak iz Sodražice v Ribnico na Dolenjskem; Mara Kosenčič

z Ljubljane 4 na Ljubljano 1; Iv. Tratnik z Ljubljane 1 na Ljubljano 2, Justina Blinc iz Metlike v Novo mesto; Marija Dobrič iz Ribnice na Dolenjskem v Kočevje; Fr. Erčulj iz Semča v Videm-Dobrepolje; Marija Gostinčar z Ljubljane 1 na Ljubljano 7; Mara Podgornik iz Krizevec pri Lutomeru v Maribor; Marija Globočnik iz Ljubljane v Trbovlje; Reza Priatelj iz Kranja v Podnart; Marija Kolar z Rakeke v Ljubljano; Lucija Cuderman iz St. Vida nad Ljotice no v Ljubljano; Ivanka Košiček iz Šmarja pri Jelšah v Maribor; Marija Klaker iz Gradca pri Črnomlju v Videm-Dobrepolje; Vekoslav Šturm iz Zg. Radgone v Dol. Lendavo; Viktorija Ragazzi iz Zagorja ob Savi v Radeče pri Zidanem mostu; Ivanka Krajc iz Starega trga pri Rakku v Grahovo pri Cerkljici; Lea Sotl iz Rimskih toplic v Laško; Marija Cvar z Ljubljane 1 na Ljubljano 7; Marija Gostinčar z Ljubljane 7 na Ljubljano 1; Vida Kušar iz Beltincev v Ljubljano; Anton Pavšek iz Radeč pri Zidanem mostu v Rogatec; Milka Boc iz Dol. Lendave v Vransko; Kristina Kos z Jesenic-Fužin na Jesenice, Gorenjsko; Justina Florjančič iz Ljubljane v Velenje; Anica Kupec z Rečice na Paki v Celje; Marija Kletzer iz Vidma-Dobrepolje v Velike Lačce; Pavla Skok iz Maribora v Ptuj.

— Ime vlade. »Slovenec« v modriran razlaga, da imenuje ljudstvo sedanjo vlado na kratko »Pe-Pe-Ze« po začetnicah njenih prvakov. To pa ni resnica, temveč »Slovenčev« bravica na kmetih spošljivo izgovarjajo te stalne črke v »Slovencu« za »Papež« ter se pri tem odkrijejo in prakižajo.

— Slovo. Včeraj zvečer so se zbrali mnogoštevilni prijatelji g. Rajka Turka, da se poslovijo od fanta Rajka, predno uče v svetl zakonski stan. Veselo je potekel večer v narodni gostilni gosp. Zupančiča na Ahacilji cesti. Čestitali so slavljenu Sokoli. C. M. polit. in nacionalne organizacije vzhodne Ljubljane. Za Tabor so zbrali 2050 Din.

— II. književna tombola Jugoslovanske Matice. Do 15. tm. so bile izžrebane sledeče številke: 45, 90, 4, 63, 66, 9, 88, 65, 48, 25 in 38. S temi številkami so bile zadete vse ambe in terne ter deloma tudi kvaterni. Vendar pa niso izžrpani še vsi dobiki za kvaterni. Zato se je danes izžrebalo še dve številki, in sicer 74 (štirinasedemdeset) in 42 (dvainštirideset). Kdor je s temi in prejšnjimi številkami zadel kvaterno (štiri številke v eni vrsti), naj pošlje svojo tablico Pokrajinskemu odboru Jugoslovanske Matice v Ljubljani, in sicer najkasneje do 28. tm. Za slučaj, da bo sedaj zadetih več kvaterni, kakor pa je še preostalih dobikov, se bo tega dne vršilo podrobno žrebanje med vsemi pokrajinskemu odboru vposlanimi tablicami. Številke za činkvino pa bodo objavljene dne 1. marca.

— Varanje ljubljancov. Klerikalci obljubujejo sedaj — pred občinskimi volitvami seveda! — da izposlušajo dr. Korošec pri vladni državni podpori za regulacijo ljubljaničine struge, brezobrestno posojilo za zgradbo stanovanjskih hiš in — znižanje davkov! Kdo bo temu verjel, ko ve danes že vsakdo, da nima dr. Korošec pri vladni niti toliko upliva, kakor ga ima št. florijski cerkovnik pri škofjskem ordinarijatu!

— Redni letni občni zbor Avtomobilskega kluba Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, sekcija Ljubljana se vrši v nedeljo dne 1. marca t. l. ob 11. dopoldne v prostorih restavracije »Ljubljanski dvor« Ljubljana. 417 n

— Pravilnik za prosvetne inšpektorje in nadzornike. V prosvetnem ministstvu so pravkar dogotovili pravilnik za prosvetne inšpektorje in šolske nadzornike, ki bo veljal za vso državo.

— Naša ljudska šola v Carigradu za tvorjena. Prosvetno ministstvo je prejelo obvestilo, da je turška vlada začetkom tega meseca zatvorila našo ljudsko šolo v Carigradu, ki je obstajala že nad 50 let.

— Vlada za našo avliatko. Minister financ dr. Stojadinović je izjavil uredniku »Naših kril«, ki je organ Aerokluba, da bo vlada z vsemi silami podpirala tako volno, kakor civilno našo avliatko. V državnem proračunu se bodo določile posebne podpore. Klubu samemu pa je finančni minister določil podporo 500.000 dinarjev.

— Minister za socialno politiko gospod Marko Gjurčič odpotuje na Sušak, kjer ostane par dni. Nato odide v Zagreb, da pregleda delovanje Osrednjega urada za zavarovanje delavcev.

— Zopet »nasilstvo«. General Slomškarjev nadučitelj Strukelj je bil premeščen z Viča in nameščen na državnem vzgledališču v Ljubljani, drugi tak klerikalni petelin Jul. Slapšak v Mostah pa je imenovan za upravitelja na manjšinski šoli v Ljubljani. Toda »Slovenec« bo vseeno še kričal, da vlada kruto preganja »krščanske učitelje«!

— Zakaj je v predmestjih večja dražina živil kakor v mestu samem? Iz Rožne doline nam pišejo: Naravnost zagonetka je, zakaj je n. pr. mleko in meso pri nas dražji kakor v mestu samem. Dasi mlekarice vozijo in nosilo mleko mimo nas, ga je v mestu lahko dobiti po 13 K, dočim moramo mi v predmestju še vedno plačevati 14 K za liter. Isto je glede mesa. Dasi naši mesarji na Viču gotovo ne koljejo pitanih volov, temveč je pohlevne stare kravice, vendar so cene višje, kakor pa v mestu, prvovrstni govedini. Tudi zemlje vidno zaostajajo za pecivom mestnih pekov. Ako ne morejo lokalne oblasti napraviti reda, naj bi se nas usmili g. veliki župan.

— Smrtina kosa. Rodbini Feliks in Jožica Zavrnčnik je umrl edini sinček Milko. Pogreb je v nedeljo 22. t. m. ob 15. iz Spodnje Šiške, Tržna ulica 232, na pokopališču k Sv. Križu.

— Zbori »Ljubljanskega Zvona«. Januarski in februarjski številka ste se v litografiji nekoliko zakasnila. Naročniki, ki so že poravnali naročnino, jo gotovo dobó do konca meseca, marčevno številko pa začetkom marca. Naročajo se »Zbori« po dopisnici na naslov: Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani. Letna naročnina za

Jugoslavijo 20 Din, za Italijo 10 lir, za Ameriko 1 dolar. — Pev. zbori, naročite! 416 n

— Smrtina obsodba v Sarajevu. Te dni se je pred sarajevskim sodiščem vršila razprava proti 27 letnemu Omeru Hakiću Hrbiniću, ki je iz ljubosumnosti umoril dne 4. novembra 1923. Ahmeda Ramovića Zabodel ga je dvakrat v vrat, nato mu je odvzel listnico s 360 dinarji, ter umirajočega vrge na žerjavico. Zatem je morilec vzel Ramoviću nahrbtnik ter odšel v Sarajevo. Toda oblasti so ga kmalu izsledile in pred sodiščem je bil Omer Hrbinić v četrtki obsojen na smrt na vešalih. Morilec je popolnoma priznal svoj zločin, izgovarjal pa se je, da Ahmeda ni umoril iz grabežljivosti temveč iz osvete, ker je imel nedovoljeno razmerje z njegovo ženo.

— Pozor! Maskarado priredi Narodna Čitalnica v Novem mestu na pustni tork dne 24. februarja 1925 ob 20. uri. 360 n

Proti odebelenosti deluje s kolosalnim uspehom samo »VILFANOV ČAJ«. Dobiva se v vseh lekarnah in drožerijah. Proizvajalec: Laboratorij Mr. D. Vilfan, Zagreb, Prilaz 71.

— Našel se je zlat prstan več v upravnega našega lista. 412 n

— Pri telesnem zaprtju, pri slabi prebavi in kongestijah izpij rano na tešče čašo naravnega Franz - Josefa grenčice. Glasom klinični izjav je Franz - Josef voda lahko prijetno odvajalo sredstvo, katero se dobi v vseh lekarnah in drožerijah. 45-L

Iz Ljubljane.

»Noč na morju.«

Letošnji predpust bo zaključila 55. maskarada »Ljubljanskega Sokola«, ki se vrši na pustni tork v vseh prostorih Narodnega doma pod geslom »Noč na morju«. Ta maskarada je poznana kot najboljša in najpriljubljenejša vsled nadvse okusne dekoracije in radi tega tudi najbolj obiskana. Kakor vsako leto, tako se je tudi letos k dekorativnemu delu pritegnilo priznane doore umetnike ter se bo o dovršenosti dekorativnih del na pustni tork zvečer lahko vsak sam prepričal.

Naslovu primerno je telovadnica spreminjena v fantastično ladjo, izza katere ograj se bo zrla na prostrano morskoravan. Velika dvorana v modri barvi z oranžno razsvetljavo, različni zimski vrst, ki je za Ljubljano noviteta, zelo okusne dekoracije vseh drugih prostorov, stopnišča in telovadnica z omejenjo dekoracijo, daje posebnim prostorom, kakor tudi celoti nadvse čarjiv značaj. V svitu velikih svetilnikov in številnih žarometov bo posebna komisija ocenjevala maske ter najlepše in najprimernejše naslovu obelodanila z imenom v časopisu.

Ni manjša pažnost pa se ni posvetila matirjelnim dobrinam, ter je za jed in piščačo kar najizbrancji in kar najbolje preskr'jeno.

Predpustna vstopnica se vrši v nedeljo 22. t. m. v društveni odborovi sobi v Narodnem domu. Nasvete za maske se dobi vsak večer od osmih naprej v telovadnici Narodnega doma. 414 n

— Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani potrebuje za vpriporitev Aristofanove »Lizistrate« več dam, ki bi bile pripravljene sodelovati na odru. Tiste, ki bi hotele, naj se oglasijo pri režiserju g. Šestu v nedeljo, dne 2. tm. med 11. in 12. uro v dramskem gledališču, kjer izvedo vse podrobnosti.

— Koliko se bo potrebovalo letos v Ljubljani stavbnih delavcev? Zidarjev 200, težakov 300, tesarjev 60. Raznega stavbnega materiala pa dve tretjini manj kot preteklo leto.

— Številno psov v Ljubljani. Po prevratu je naraslo število psov v Ljubljani za 16%. S psi-čuvaji jih je letos v mestnem pomerju okoli 600.

— Nasulte prehode! Po mestu je nastalo vsled neprestane dežja zopet polno blata. Naj se blato postrže in prehodi z drobnim peskom posujejo!

— Načrt ljubljanskega mesta. Pišejo nam: Pred kakimi 20 leti smo dobili precej jasen načrt naše prestolice, toda ta načrt spada danes že v arhive, ker se je med tem časom mesto na vse strani razširilo ter se je tudi mnogo starih cest in ulic prekrstilo. Za tujski promete je naravnost nujna potreba, da bi se izdal nov načrt, saj celo domačini dostikrat ne vedo, kje so nove ulice, posebno ker se ni povsod novih tablic. Nastale so nove kolonije z novimi cestami in ulicami na Mirju, Pasjem brodu, v trikotu med cesto na Rožnik in v Rožno dolino, za Bežigradom, priklopila se je Spodnja Šiška itd. Načrt bi se naj raztegnil tudi na Moste in Rožno dolino.

— Za mestne siromake je poklonila tvrdka Brata Moskovič Din 400 mesto v ena na krsto umrlega veletrgovca Viktorja Bolafio.

— »Društvo za raziskavanje jam« vabi vse prijatelje prirode, da pristopijo k društvu ter ga podpirajo moralno in materialno. Letni prispevki rednih članov znašajo Din 10, podpornih Din 50, ustanovniki plačajo Din 1000 naenkrat ali v letnih obrokih. Predsednik: M. Hafner, notar (Miklošičeva cesta št. 6), tajnik: dr. R. Kenk (Univerza zool. institut), blagajnik: ing. J. Turk (Kemijško preizkuševališče, Dunajska cesta 38).

— Ženska volilna pravica zagotovljena. Ženski svet se bori že leta in leta za svoje pravice, osobito stremi za tem, da imej tudi ženska volilno pravico. Toda ves trud in vse je bilo zaman. Bliza se pustna nedelja in ž njo »Slavčeva« maskarada, kjer bodo imele tudi ženske kakor moški volilno pravico. Ne zamudite tedaj prilike izkoristiti svojih pravic! 401-n

— Predavanje v društvu »Sočas«. Danes v soboto 21. t. m. predava pri »Levu« ravnatelj meščanske šole v Ribnici o temi: »Laž« — domišljija in resnica v življenju. Šaljivo — resno predpustno predavanje. Nato sledi domača zabava. Začetek ob pol 21. zvečer. Prost vstop vsem. 405-n

— Izgubile so se v soboto 14. t. m. tri knjige Bučarjeve zgodovine za meščanske šole v glavem zavniku na poti od Matične

knjižarne do Glasbene Matice. Najditelja se prosi, da vrne knjige proti odškodnini v pisarno Glasb. Matice, Gosposka u. 8 403

— Ljubljanski Sokol pozivlja vse svoje članstvo, ki sodeluje na pustni tork zvečer pri maskaradi — na sestanek, ki se vrši v nedeljo dne 22. t. m. ob treh popoldne v prejšnjem kavarniškem prostoru Narodnega doma. Udeležba obvezna. — Prireditveni odsek Ljubljanskega Sokola. 415 n

Vi se varate!

Še ne verjamete, da eden par nogavic z žigom in znamko (idečo, modro ali zlato)

„ključ“

traja kakor štirje pari drugim. Zato kupite eden par in prepičajte se. Dobivajo se v prodajalnah. 39 L

— Truplo novorojenčka v Gruberjevem prekopu? Dne 19. t. m. je opazil hlapec Fran Lovrač, da plava po Gruberjevem kanalu črn povoj. Lovrač zatrjuje, da je bilo v cunj zavito dete. Oblasti so takoj uvedle obširno preiskavo in je bil preiskan ves prekop navzdol obrežja, a brez uspeha.

— Vlom. V noči od 19. na 20. t. m. je neznan storilec vlomil v pekarijo na Poljanski cesti 4 ter odnesel 1500 dinarjev gotovine. Vlomilec je odprl vrata s ponarejenim ključem, v prodajalni sami pa je dvignil ploščo mize ter potisnil zapah ključavnice navzdol. Iz predala je nato vzel omejenico svoto.

— Tatvina. Kuharici Rezi Kompolšek je bila na kolodvoru ukradena ročna torbica s 100 dinarji. — Iz kurnika Frančiške Mostar na Ilovici je neznan tat odnesel štiri kokoši, vredne 150 dinarjev. Odnesel pa je tudi razno ključavničarsko orodje v vrednosti 900 dinarjev. — Iz kurnika Albina Vernika na Hranilnični cesti so bile ukradene tri kokoši in petelin, iz sosednjega kurnika Martina Čamernika pa dve kokoši in domač zajec. Skupna škoda znaša 350 dinarjev.

— Česalnice za dame bodo na pustni nedeljo odprte od 9. do 12. in od 15. do 19. ure. 404-n

Mein kava

Iz Celja.

— c Predavanje v Sokolu. V sredo, dne 18. t. m., je nadaljevalo Sokolsko društvo v Celju ciklus predavanj. Predaval je br. dr. Štempihar o »zgodovini razvoja češkega Sokolstva«. Temeljito obdelano snov je predavatelj v lepi besedi predložil poslušalcem in jih seznanil z velikanskim napredkom Sokolstva med bratskim češkim narodom. Prihodnje predavanje se vrši v sredo, dne 4. marca ob 20. zvečer v mali dvorani Narodnega doma.

— c Zaplenjena je bila zopet zadnja številka »Cillier Zeitung« zaradi svoje hujskaške pisave v uvodniku in še neki drugi notici.

— c Gremilj trgovcev za politični okraj Celje ima svoj redni letni občni zbor v četrtek 5. marca ob 9. dopoldne v Narodnem domu z običajnim dnevnim redom.

III. primorski ples danes v Narodnem domu!

Iz Maribora.

— m Iz poštne službe. Brzojavni uradnik Anton Klemenčič je bil z glavnega poštne urada v Mariboru premeščen k glavnemu poštному uradu v Beograd.

— m Poroka. Včeraj dopoldne se je poročil v frančiškanski cerkvi dr. Ivo Vrečer, okrajni komisar v Mariboru, z gospodično Milko Kolšekovo, hčerko umrlega notarja Vinka Kolška iz Soštanja. — Bilo srečno!

— m Ljudska univerza. V četrtek zvečer je predaval v Ljudski univerzi ravnatelj g. Pirc o slovenskih pokrajinah. Obširnemu znanstvenemu in poljudnemu predavanju je prisostvovalo okoli 150 oseb, ki so z zanimanjem sledile izvajanjem g. ravnatelja. Predavatelj je z zanimivimi podatki razložil najvažnejše zemljepisne strani naše ožje domovine ter podl. točno sliko o njenem prebivalstvu, ljudskih šegah in običajih. Predavanje je bilo iznemenljivo s sklopičnimi slikami prirodnih naših krašot in lepih krajev naše domovine, Bleda, Bohinja itd.

— m Napad na Cirilovo tiskarno pred sodiščem. Včeraj se je vršila pred sodiščem razprava proti napadalcem na Cirilovo tiskarno, proti Stiplovcu, Jurkoviču, Tevziču, Pavičiču in Štoki. Zadnji je bil obsojen radi straženja pri delanju na širni mes-sece težke ječe, ostali obtoženci pa so bili oproščeni.

Gospodarstvo.

Valutni pregled.

Na dnevnem redu mednarodnega gospodarskega in političnega življenja so bili prejšnji teden zelo važni problemi, v prvi vrsti vprašanje medzvezniških dolgov, kakor tudi vprašanje bodočih francosko-nemških trgovinskih odnošajev. V zvezi s tem moramo za beležiti naraščajoče gospodarsko in politično zblizanje med Ameriko in Nemčijo. Glavni cilj vseh teh dogodkov je sanacija povojnih razmer, ki so za zmagovalce in premagane enako nevarne.

Angleški funt je nekoliko padel napram dolarju; 13. feb. je notiral v Londonu 4.7787 ameriških in 4.7806 kanadskih dolarjev, napram 4.7893 ameriških in 4.79 kanadskih dolarjev 30. januarja. Tudi napram holandskemu goldinarju je nekoliko padel. Značilni pojav na angleškem denarnem trgu je bilo prejšnji teden dokaj veliko izobilje gotovine in padanje tekočih obresti od 3/4 do 4 na 2 do 2 1/2 %.

Francoski frank je nekoliko padel napram dolarju in angleškemu funtu; 12. feb. je notiral dolar v Parizu 18,83, funt pa 89,96 francoskih frankov in napram 18,5775 odnosno 88,82 frankov 6. feb. Francoski denarni trg kaže precejšnje pomanjkanje gotovine, ker skuša finančno ministrstvo nadomestiti novčanice s čeki. Z druge strani pa deluje francosko narodno gospodarstvo z vso energijo na to, da premaga vsaj glavne posledice svetovne vojne.

Belgijski frank je obdržal paralelni tečaj s francoskih: 95,375 francoskih frankov za 100 belgijskih 13. feb. in 95,30 6. feb. in 95,32 30. jan. Švicarski frank je notiral 13. feb. 5,1887 (pariteta 5,1825) za 1 dolar, napram 5,1881 30. jan.

Italijanska lira je nekoliko poskočila napram francoskemu in padla napram švicarskemu franku. 13. feb. je notirala 100 italijanskih lir 77,80 francoskih ali 21,462 švicarskih frankov, 6. feb. pa 77.— francoskih ali 21,525 švicarskih frankov.

Nemška marka je obdržala svoj stabilni tečaj. 13. feb. in 6. feb. je notirala 100 M v Pragi 809,25 Kč, v Londonu je notiral angleški funt 5. feb. 20,12 M (pariteta 20,43) proti 20,10 M 15. jan.

Avstrijska krona si je nekoliko opomogla napram angleškemu funtu v zvezi z njenim stabilnim tečajem napram dolarju. 13. feb. je notiral angleški funt na Dunaju 339,800 K proti 340,400 K 30. jan.

Češkoslovaška krona je nekoliko poskočila v Parizu in padla v Ženevi napram švicarskemu franku. 13. feb. je notirala 100 Kč 55,80 francoskih ali 15,35 švicarskih frankov, proti 14,412 švicarskih odnosno 55,10 francoskih frankov 30. jan. Da bi se mogla uspešno boriti proti inozemski konkurenci, se je začela vsa češkoslovaška industrija kartelizirati. Njena gospodarska moč se širi tudi v Romunijo, kjer so škodove tvornice ustanovile veliko tvornico za orožje.

Turška lira je ohranila napram dolarju svoj stabilizirani tečaj. 11. feb. in 4. feb. je notirala 0,5275 dolara. Turčija se je lotila zadnje čase z vso vne- mogo graditve novih železnic. Te akcije se udeležujejo tudi različne nemške tvrdke.

Romunski lej je nekoliko padel napram dolarju in drugim valutam. 13. feb. je notiral dolar 196,50, 30. jan. pa 193,75 lejev.

Naš dinar se prejšnji teden v notranju ni posebno spreminjal. 13. feb. je notiralo 100 Din v Ženevi 8,4875 švicarskih frankov, v Pragi pa 55,10 Kč, proti 8,45 švicarskih frankov in 55,75 Kč 30. jan. Konkrec tedna je kazal v

Pragi tendenco navzdol, zadnje dni pa se drži na isti višini.

Bolgarski lev je z malimi izjemami ohranil svojo stabilnost kot posledico izvoza koruze in tobaka. Bolgarska Narodna banka beleži v januarju in v prvi polovici februarja znaten dotok tujih valut.

O prisilni poravnavi izven konkurza.

To vprašanje še vedno vznemirja duhove in gospodarski krogi z nestrpnostjo pričakujejo, kakšno stališče zavzame vlada, ki je po trgovinskem in pravosodnem ministru formalno sicer že pristala na odpravo zakona o prisilni poravnavi, toda z druge strani se oglašajo kompetentni činitelji, ki so proti temu koraku. Tako je spregovoril o prisilni poravnavi tudi sodnik zagrebskega trgovskega sodišča D. Zdravković, rekoč:

»Lahko verjamemo, da bi ne bilo tolike kritike na račun prisilne poravnave, če bi bil zakon, odnosno banska naredba dobra, če bi preprečila zlorabe in če bi ne kompromitirala samega principa. Naš zakon dovoljuje pogajanje z upniki. Dolžnik se lahko pogaja pred sodiščem in izven njega. Od njegovih upnikov je pa odvisno, dali bo imelo to pogajanje v njegovem interesu uspeh. Konkurno postopanje dopušča celo beneficij dolžniku. Ta beneficij je prisilna poravnava. Prisilno postopanje v konkurzu je tako postopanje, ki mora obveljati tako, kakor so ga sprejeli dve tretjini navzočih pooblaščenec v treh četrtinah njihovih terjatev; ostala tretjina pooblaščenec, ki se ni zglasila, mora poravnavo sprejeti in zato je poravnava zanje prisilna. Ona je prisilna tudi za vse odsotne pooblaščenec, čijih glasovi se radi odsotnosti ne smatrajo ne za ne proti. Če je pogajanje sploh dovoljeno, če je prisilna poravnava dovoljena v konkurzu, čemu bi ne bila dovoljena prisilna poravnava izven konkurza, t. j. da se odsotne pooblaščenec, ki bi ne pristali na pogajanje katere sta sprejeli dve tretjini pooblaščenec, prisilni, da jih sprejmejo. Če ni mogoče doseči te večine, je logična posledica konkurza.

To je v bistvu prisilna poravnava izven konkurza. Ona je oostrejša nego samo konkurzno postopanje. Kajti dočim se pri konkurznem postopanju glasovi odsotnih pooblaščenec ne štejejo, se pri prisilni poravnavi izven konkurza ti glasovi računajo, in sicer vedno proti. Nastane vprašanje, dali je treba vse privilegije poravnave dolžniku dovoliti tudi izven konkurza ali ne. Če odgovorimo na to vprašanje trdno, tedaj je zakon o prisilni poravnavi upravičen in ga je treba obdržati, v nasprotnem slučaju pa odpraviti. Ne smem pozabiti, da so tudi vestni dolžniki. Z druge strani je pa mnogo dolžnikov, ki opravijo ves proces prisilne poravnave s svojimi pooblaščenec izven sodišča. Njihova imena se ne registrirajo ne pri sodišču, ne v javnosti. Radi takih dolžnikov mora zakon o prisilni poravnavi ostati. Bankam in sploh denarnim zavodom bi prisilna poravnava ne smela biti dovoljena, ker je nemoralno, da banke zahtevajo kakršnokoli popuščanje od svojih vlagateljev, kakor bi ne dovolili, da obstoja banka, čije člani odbor, v nimajo nobenega premoženja. Današnji zakon o prisilni poravnavi dopušča zlorabe in zato v sedanjih obliki ni

za nič. Princip prisilne poravnave je pa zelo dober in za tak dober princip je potreben dober zakon.

Stanje madžarske trgovine.

Gospodarski položaj Madžarske se proti pričakovanju neprestano slabša, kar odgovarja slabim izgledom sanacije madžarskega gospodarstva. Avstriji se sicer ne godi mnogo bolje, vendar pa njeno gospodarsko življenje ne pozna tako brezupnega položaja, kakor je nastal zadnje čase na Madžarskem, kjer so se pojavile obem posledice vojne, srednjeevropske inflacije in slabih letin. Najbolj trpi trgovina. Kupna moč ljudstva je zelo padla, trgovina si v dobi inflacije radi zgrešene gospodarske politike ni mogla nakopičiti denarja ker so bili v času največje krize in stagnacije davki in druge javne dajatve tako občutno povišane, da je nastal splošni gospodarski zastoj. Na madžarsko trgovino je usodno vplivala zlasti valdna odredba, s katero je bil zelo omejen uvoz in skoraj popolnoma paraliziran blagovni promet. Prometni davek je zvišal prodajno ceno nekaterih vrst blaga za 10 do 15 %, poleg tega pa je bil nova carinska tarifa, uzakonjena za nekatere vrste blaga, tako visoka, da je v mnogih slučajih carina preokračila ceno blaga. Tu so se pojavile še razne birokratične komisije, ki bi morale regulirati cene, pa so samo nadlegovale in ovirale trgovino. Te komisije so poslovala po znanem pandurskem načinu in pritiskale na trgovske kroge tako, da se niso mogli pripraviti na krizo.

Posebno poglavje na Madžarskem so davčne razmere. Proti ali slej postane davčni sistem grob vsega madžarskega gospodarstva. Razne davčine in javne dajatve so že sedaj tako visoke, kakor so bile projektirane po načrtu komisarja Zveze narodov Smitha šele po zadnji peritodi uspešne sanacije. Poleg teh davkov je na Madžarskem še poseben davčni sistem, ki nalaga trgovcem in industrijalcem velike administrativne dolžnosti. Razni davčni kontrolorji in detektivji so preplavili trgovino, kakor rel koblice. Na konferenci gremija trgovcev je nekdo ostro obsodil davčni sistem, češ da je pobiranje davkov na Madžarskem v resnici konfiskacija imetja, ki jo je vlada že opetovano prakticala. Tako je leta 1919 odredila, da se morajo vse novčanice odkolkovati za 20 % nominalne vrednosti, leta 1921 je bil odpis imetja, leta 1922 prisilno posojilo, leta 1923 in 1924 zopet prisilno posojilo in slednjič čaka madžarsko trgovino po sanacijskem načrtu zopet odpisovanje imetja. Največ je trpela madžarska trgovina radi antisemitske in iredentistične propagande vladnih organov ki so ji popolnoma zaprli pot v zunanji svet. Trgovina v sosednih državah je večinoma v židovskih rokah. In kjer najdete žida-trgovca, ki bi si bil upal leta 1920 ali 1922 potovati na Madžarsko? Bil je v nevarnosti, da ga umore ali pa kot volhna obesijo. Stare trgovinske zveze s Prago, Beogradom, Bukarešto in Dunjem, so bile pretrgane. Ne smemo se torej čuditi, da Madžarska doslej še ni sklenila trgovinskih pogodb s sosednimi državami. Madžarska birokracija, ki živi izključno od visokih davkov, sanja še vedno o obnovitvi Velike Madžarske. Pretirane zahteve madžarske industrije, ki jo podpira tudi vlada, so onemogočile sporazum s Češkoslovaško in poslalsle razmerje med Madžarsko in Avstrijo. Pogodbe o maksimalnih ugodnostih z Jugoslavijo in Romunsko imajo samo ta pomen, da Madžarski pri

izvozu v te države ni treba plačevati carinske globe. Eksperimenti z ustanovitvijo na Madžarskem in v Avstriji tranzitnih svobodnih skladišč so se ponesrečili radi korupcije v carinskih uradih. Carinski uradi so sploh slaba stran Madžarske, ker je vlada nadomestila carinske uradnike z bivšimi častniki ki nimajo smisla ne za službo, ne za blagovni promet.

Če hoče Madžarska obnoviti svojo trgovino, mora temeljito spremeniti svojo dosedanje gospodarsko politiko. Mesto puhlih fraz mora zavzeti iskreno željo po trgovinskih pogodbah z vsemi sosednimi državami, v carinske urade se morajo povrniti upravni strokovnjaki. Madžarski trgovini bi zelo pomagala na noge svobodna tranzitna skladišča, ki bi jih mogla vlada napraviti brez posebne preorijentacije političnega življenja. Tako skladišča bi mnogo koristila tudi širokim slojem konsumentov.

—g Varstvo pred neracionalnim kreditiranjem. Vedno rastoče kreditne potrebe jugoslovanske trgovine izredno obremenjujejo podjetja industrijev in veletrgovcev. Seveda je potreba po rastočem kreditu predvsem posledica sedanjih splošno težkih razmer v trgovini in tripi pod njimi te trgovski stan sam; vendar pa otežkoča situacija dobaviteljev še prav posebno izvestni odstotek jugoslovanskega trgovstva vsled v zadnjem času se množee nemorale v poslovanju. Da bi se proti takim kredit zahtevajočim nevednežim zavarovali in da bi se obvarovali nesolidnih odjemalcev, so si ljubljanski industriji in veletrgovci osnovali »Društvo industrijev in veletrgovcev«, čigar namen je vzajemno obveščanje članov o kreditnih razmerah na domačih in inozemskih tržiščih. Svoj namen namerava društvo dosežati s tem, da bo po nalogu svojih članov zamudnike in takozvane šikanerje opomijalo potom lastnega židovskega tajništva, ki bo o njih v korist članov tudi vodilo evidenco. Člani pa so po društvenih pravilih zavezani, da morajo dati take odjemalce opominjati po društvenem tajništvu. Po sebi je razumljivo, da se bo namen, ki ga zasleduje društvo, dosegel popolneje in hitreje, čim več bo šlo družstvo članov. Zato je želeli in obstoja ta namen že od vsega početka, da bi se društvo razširilo na industrijalce in veletrgovce po vsi državi. Pri odgovarjanju udeležbi namerava potem društvo ustanoviti podružnice v Beogradu in Zagrebu. Te podružnice in pa tajništvo v Ljubljani bi se dnevno vzajemno obveščale o kreditnih razmerah na svojem področju. Prihlave sprejema in informacije daj o višini članarine tajništvo »Društva industrijev in veletrgovcev« v Ljubljani, Dalmatinova ulica 7 II. nadstropje.

— V Ljubljanski mednarodni vzorčni velesejem se vrši letos od 29. avgusta do 8. septembra. Vse predpriprave so že v polnem teku, da bo tudi letošnja prireditelj priznane narodno-gospodarske institucije kar najbolje uspeła. V posebnem paviljonu je za letos prvič predvidena velika skupna razstava obrtništva. Izgledi so tu, da se bo tudi število inozemskih razstavljalcev pomnožilo. Lanskoletni razstavljalec si zamorejo svoje prostore že sedaj rezervirati in se tudi sprejemajo event. želje glede zamenjave razstavnih kol, katere se bo po možnosti razpoložljivega prostora zahtevalo. Predvidene so na velesejima še razne specialne razstave in oddelki kot: prirodna razstava, zdravstvenohigijenska, konjska in goveje živine, poljedelskih strojev in orodja itd. Interesenti, katere bi se slučajno pri razpoložljivanju prijavnic izpredeležalo, naj zahtevajo prijaviteljne formulirje direktno od velesejskega urada.

— Prve lokomotive domačega izdelka. V tovarni vagonov in lokomotiv v Slavonskem Brodu so izdelali dve lokomotivi za ožkotirno železnico, ki so ju včeraj 20. tm. na svečan način izročili v promet na progi Brod-Gruž. Svečanosti so se udeležili zastopniki prometnega ministrstva, ministrstva trgovine in industrije ter javnih del.

—g Produkcija premoga v Sloveniji je znašala 1. 1924. — 1.898.000 ton, proti 1.666.956 tonam leta 1923. Največ smo dobili premoga v januarju (182.932 ton). Izvoz premoga iz Slovenije je znašal 1. 1924 — 136.442 ton, 1. 1923. pa 84.971 ton.

—g Položaj na lesnem trgu je še vedno labilen. Producenti se ne morejo prilagoditi cenam, ki jih vzdržuje koncern na drugih evropskih trgih. Stagnacija v izvozu drv traja dalje. Polagoma nas izpodriva iz trga Francija. Za enkrat uvaža Francija samo gradbeni les, ves drugi lesni material pa uvaža iz Rusije ter ga prodaja dalje kot svojo.

je blago. Italijanski trg se zelo interesira za naše lahko blago, ali tu nam dela veliko konkurenco Romunija zlasti v južnem delu Italije. V Vojvodini in Bački je romunska konkurenca malo ponehala. Povpraševanje po trdem lesu je veliko in živahno, dočim do zaključkov sploh ni prišlo.

—g Posetnikom lyonskega velesejma. Za poset lyonskega velesejma ni treba nobene posebne legitimacije, ampak je dovolj, da vsak posetnik selma snoroči železniški postaji, na kateri vstopi, da potujo na lyonski velesejem ter se pri osebnih blagajni legitimira z za Lyon izstavljenim potnim listom. Do Postojne je polovična vožnja, skozi Italijo ni železniške ugodnosti in stane vožnja od Postojne do Modane 1. razred Lit 252, II. razred Lit 169, III. razred Lit 98. Od Modana do Lyona vella II. razred 48 Fr tur-retur. Priporoča se vsakemu posetniku, da sporoči na naslov Agence Commerciale Privilegiée, Lyon 44, rue Victor - Hugo, za katere dni rabl v Lyonu stanovanje.

Peri s „Samobelinom“!

—g Dobave: Uprava barutane v Kamniku sprejema do 2. marca tl. ponudbe glede dobave envelop, etiket, pečatk in dekstrina. — Vršile se bodo naslednje ofertne licitacije: Dne 4. marca tl. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave 10.000 kg lesnega oglja. — Dne 9. marca tl. pri intendanturi Vrbske divizijske oblasti v Banjaluki glede dobave preko 16.000 m³ drv; pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave kudelje za masenje. — Dne 11. marca tl. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave smrekovih desk. — Dne 13. marca tl. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave rdečega blaga za zastavice, sode za pranje, mila za pranje, sirkovih metelj in krtač za ribanje. — Dne 16. marca tl. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave tiskarskega materiala (papirja, kartona itd.); pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave okroglega železa. — Dne 17. marca tl. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave žebeljev. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Opekarniški stroji
in kompletne opreme za opar-
bananje, tvornice glasnila izdelave in izdelavo

Kamnelomni stroji
Transportne in razkladalne naprave
za kamne in različne blage

Zerfah, Strickl. vili za rušenje
(Förderhaspel)

odlični razreza in kovinskega litja
vse vrste

Opreme za steklarice

LUDWIG HINTERSCHWEIGER & CO
MASCHINENFABRIK, EISENGIEßEREI G.m.b.H.
LICHTENEGG bei WELS O.O.

št. 17.

Zastojnik za Stajenje, Koritna in Jugoslavija:
AUGUST LECHNER, GRAZ
Mühlgrasse 40, I. Stock

VSE ZAHTEVA DOBRO ZLATOROG MILO!

Ed. Rice Burroughs:

„Tarzanov sin“

»Na pomoč, pomagajte mi, ta zver me hoče umoriti!«

Korak se je baš vrnil iz sosednje koče in zapazil, kako je Tantor s svojim rilcem dvignil v zrak šotor s posteljo in Malbinih vred. Skočil je pred žival in ji zaukazal, naj svojo žrtev spusti zopet na tla, toda to je bilo prav tako zaman, kakor da bi zaukazoval neki, naj obrne svoj tok. Tantor se je hitro in okretno obrnil vstran in z vso silo treščil Malbinih in njegov šotor na zemljo. V prihodnjem trenutku pa je že stopil nanj in ga pohodil s svojimi močnimi, lopatam podobnimi sprednjimi nogami. Ko se je zopet vzpel, je pričel razmečkano švedovo truplo trgati na kose s svojimi ostrimi in ogromnimi zobmi, pri tem pa je strašno rjovel in tulil, dokler se končno ni prepričal, da v truplu ni več življenja in da je od Malbinihovega telesa ostala le mrtva kepa. S svojim mišičastim rilcem je zagrabil mrtvo truplo, je visoko vzdignil in vrigel daleč preko trnjeve ograje, ki je obdajala taborišče.

Korak je bil silno razburjen. Z grozo je opazoval tragedijo, ki se je odigravala pred njim in čutil bi bil tako rad preprečil. Šveda ni sicer

74

ljubil, dejansko ga je celo sovražil, toda vendar bi mu rad ohranil življenje že radi skrivnosti, ki jo je hranil in katero je najbrže vzel seboj v grob. Skrivnost Merieminega izvora je ostala nepojasnjena, razen ako bi mogel prisiliti starega poglavarja, da bi jo izdal. Toda o tem je Korak, ki je poznal poglavarjevo maščevanjaželjnost, silno dvomil.

Korak je mirno in z največjo hladnokrvnostjo, kakor da bi ne bil priča groznega dogodka, dal slonu znamenje, naj ga posadi na hrbet. Tantor se je ponižno in pokorno, kakor jagnje približal in storil to, kar mu je ukazal njegov prijatelj ter ga nežno in previdno z rilcem objel in posadil na svoj hrbet.

Iz varnih skrivališč v goščavah džungle so Malbinihovi črnci opazovali strašno smrt svojega gospodarja. Nato pa so videli, kako je slon dvignil neznanega orjaškega, divjega belega bojvnik na svoj hrbet in kako je z njim zginit v džunglo prav na onem mestu, kjer se je pred časom pojavil in črnce pognal v beg.

Poteklo je precej časa, da so se prepričali, da jim ne grozi nobena nevarnost več. Na to so se previdno vračali v taborišče. Še isti dan so razdeljali vse taborišče in se obogatili z ogromnimi zalozami blaga, ki ga je imel nakopičenega njih gospodar. Na to so se odpravili proti jugu, da se vrnejo v bivališča svojega rodu

POGLAVJE XXV.

Rešitelj Tantor.

Stari poglavar je z zlobnimi in zamiselnimi pogledi opazoval ujetnika, ki so mu ga privedli njegovi bojovniki s severa, kamor jih je poslal, da bi zasledovali odločnega in drznega Abdula Kamaka. Razburjal se je nad tem, da so mu namesto Abdula Kamaka pripeljali ranjenega, izmučenega in neuporabnega Angleža. Zakaj ga niso raje takoj na mestu, kjer so ga srečali, ubili? Ta Anglež je moral biti kak bešen trgovec, ki se je očitno izgubil v džunglo in čisto slučajno prišel v njih oblast. Za poglavarja je bil Anglež nadležno breme, katerega ne bi mogel uporabljati niti za sužnja. Vse svoje nerazpoloženje je zli nad ubogim Baynesom.

»Kdo si Ti?« ga je vprašal v francoščini. Jaz sem Morison Baynes iz Londona,« je odgovoril.

To dejstvo je v razbojniku takoj vzbudilo misel, da bi iz Baynesa mogel izsiliti visoko odškodnino. Zato se je njegovo vedenje napram ujetniku takoj znatno spremenilo.

»Zakaj ste se potepali po moji zemlji?« je grozeče grmel nad njim.

»Ni mi bilo znano, da ste gospodar vse Afrike,« je neutrastno odgovoril Morison Baynes. »Ako bi to vedel, bi gotovo ne prišel sem. Toda, da Vam povem resnico, priznam, da sem iskal mladice,« je bila ugrabljena iz hiše mojega lenjega.

prijatelja. Njen ugrabitelj me je ranil, in čoln, v katerem sem se nahajal, me je odnesel po reki navzdol. Bil sem prav na poti proti taborišču onega zločinca, ko so me ujeli Vaši ljudje.

»Mlado žensko?« ga je vprašal poglavar. — »Ali ni bila mogoče ona tam-le?« In s prstom je pokazal proti skupini parobkov v bližini ograje.

Baynes je obrnil svoj pogled v to smer in njegove oči so se začudeno zaiskrile. Med parobki je videl sedeti s prekrizanimi nogami ono mlado dekle, zaradi katere so je izpostavil nevarnosti in bil ranjen.

»Merlema!« je zaklical in skočil proti nji. Toda straža ga je zagrabila za rame in ga potegnila nazaj. Ko je dekle zaslišalo svoje ime, je planilo pokonci in presenečeno zaklicalo:

»Gospod Morison!«

»Bodi tiho in ostani tam, kjer si,« se je zadržal nad njo poglavar. Nato pa se je obrnil k Morisonu Baynesu in jel tudi nad njim kričati:

»Torej Ti si oni kristjanski pes, ki je ukradel mojo hčer?«

»Vašo hčer?« se je začudil Baynes. »Ona vendar ni Vaša hči!«

»Da, ona je moja hči,« je osorno odgovoril Arabec. »In brezverci nje nikdar ne dobe v svoje roke. Ti, prokleti Anglež, si s svojim dejanjem zaslužil smrt. Toda, ako se odkupiš, Ti pustim življenje.«

To in ono.

Kako je leta 1887. pogorelo ljubljansko gledališče.

Stara in tudi del mlajše generacije ljubljancov se te dni kaj rada spominja grozovitega požara, ko je zgorelo 17. februarja 1887 pred 38 leti staro gledališče v Ljubljani. Ljubljanci se še vedno z grozoto spominjajo one strašne noči. Požar je trajal skoraj dva dni. Spominjajo se tudi tedanjega izredno hudega mraza. Letos pred dnevi sv. Matije, ki sledi razbiže, ču ga ni, pa ga naradla vlada napram letu 1887 sicer pusto deževno vreme, toda stari ljubljanci imajo vendar raje dež, kakor pa hud mraz. Star, izkušen mož opisuje kratko ta strašni požar z besedami: »Hud ogenj! Ne morem povedati! Skoraj dva dni je gorelo. Ko se je gledališki strop udri, je plamen švigal kakor rakete. Bil je tedaj velikanski mraz. Požarna bramba se je morala hoditi gret v »Narodno tiskarno«, ki je imela takrat svoje tiskarske prostore v takozvani Kirbischevi hiši v Gledališki stoli. Mraz je bil tako hud, da je voda v ceveh splošno zmrzovala.

Tisti usodni večer so igrali v tem gledališču, kjer sedaj stoji poslopje Filharmonije, v onih letih zelo priljubljeno opero »Fanticco«, katere snov je vzeta iz bosanskega življenja. Za prihodnji večer je bila napovedana predstava ozerete »Mesečnice«. Na vogalu sedanje Lavrenčičeve (Naglasove hiše) je zrla katastrofalni požar mlada slovenska igralka ga. Boršničkova, ki je obupno napram nekemu ljubljancu vzklikala: »Moj up in moja nada gorita-le«

Stara ljubljansko gledališče se je začelo zidati na prostoru, kjer je do leta 1764 stala jahalnica kranjskih deželnih stanov. Bilo je torej zelo staro. O tem požaru je »Slovenski Narod« poročal zelo obširno in to poročilo objavljamo, da vzbudimo javnosti spomin na dogodek, ki je pretresel pred 38 leti vso Ljubljano.

»Požar bil je velikanski, kakršnega v Ljubljani še ni bilo, odkar je pogorela cukarna in začel se je menda takoj po polnoči Ob 1. uri popolnoma zavohal je namreč mestni stražnik Rus, idoč službeno mimo gledališča, da se nekaj smrdi. Začel je preiskovati okoli gledališča, z njim obenem tudi stražnik Izanec. Čez malo trenutkov zašlešča krič deželnega gledališkega vratarja G. Gogala iz drugega nadstropja, iz katerega odprti okni so se puhteli gost dim. »Ogenj! Feuer! Pomagajte, mi se združimo!« Vrata Gogala vrgel je na zahtevo stražnika Rusa cel kup ključev iz okna, da bi se glavna vrata odprla. Kar je Rus brzo pogledal, dočim je stražnik Izanec tekul na rotovž, da se čuje na Gradu, kateri o ognju ničesar ni vedel, ker je gorelo le v notranjih prostorih, telefonično pozove, da trikrat ustrelj. To se je v desetih minutah zgodilo in sedaj so se pričele prižigati takozvane svetilke za silo. Plinova svečava ni hotela goreti, ker je bil glavni petelin že zaprt. Potem odprli so siloma prva vnanja vrata k parterju in mestna stražnika Rus in Izanec poskušala sta, ležeč po tleh splezati po stopnicah do drugega nadstropja. Ali bilo je nemogoče. Dim je bil tako silen, da je hotel že v foyerju stojiče zadušiti. Odprli so še druga vrata v parterju in tu se je imalemu številu navzočih, med njimi deželnemu glavarju grofu Thurnu in našem poročevalcu kazal jako žalosten prizor.

Pet do šest prišlih ležčih to »na levi strani vzhoda« je že gorelo, dim je bil v parterju jako gost in do plamena gorečih lož ves rudeč. Pri tem prizoru se je takoj znanlo, da je deželno gledališče izpuščeno. Hitro so se zatvorila zunanja in notranja vrata v parterju, da bi se ognju duška ne dalo po sapi in istotako se je začelo klati, da so se vrata k foyerju in k stopnicam na galerijo, katere so nekateri vročeglavi prostovoljni gasilci, ne požarne brambeniki, bili sneli, nazaj obesilo in zaprlo, da se tako kakor dolgo mogoče zadržijo v notranjem poslopju, dokler ne prilihi požarna bramba, da obvaruje sosedne hiše, ki so le par korakov od deželnega gledališča. To so namreč Kastnerjeva hiša in hiša g. Kirbischa, v kateri je Narodna tiskarna. Ker je dim v stanovanju vratarja Gogala vedno bolj prišel in se je čulo praskanje plamena, kajti gorelo so takrat že lože v prvem nadstropju in tudi takozvana »nobelizerija«. Nastal je v družini Gogalovi velik strah. Kričala je Gogolova žena in njegovi otroci, kakor tudi vratar Gogala: »Pomagajte, pomagajte, mi se udušimo, zgoreli bomo!« Iz okna poskačemo. držimo naše plahte. Gogala začel je metati razne svoje poslopje in perilo na ulico. Požarna bramba s svojim orodjem, z velikimi lestvami, po katerih je edino mogoče splezati na tako visoko poslopje, ni mogla biti takoj na mestu, kajti orodje je spravljeno v Vodniški ulici, pri Mesarskem mostu. In tudi konji niso bili takoj pri roki. Gogolova žena je venomer vnila, da skozi z otroci skozi okno in nekateri nenrevidenci razgrnili so že neko plahto, da bi jo v njo vjeli. K sreči ni prišlo do tega, ker je bil škok iz tolike višine opasen. Previdni možje, med njimi bivši požarni brambeniki, prosili in rotili so Gogolovo rodbino, naj ostane mirna, naj ima okna odprta, takoj pride pomoč. Mestnina stražnikom Rusu in Izancu, ki sta povedala za bližnje spravljene lestve, se je posrečilo, da se je ena lestva pristavila do balkona, druga pa od balkona do drugega nadstropja, da se je rešila vsa rodbina in so se otroci spravili v bližnjo Marcoliniho vo kavarno. Bil pa je že tudi zadnji čas. Požarna bramba je bila med tem tudi že na mestu s svojim poveljnikom Doberleto, kateremu se mora priznati, da je vsa gasilna dela vodil mirno in hladnokrvno.

Ker je bilo prvo nadstropje spredaj še ognja prosto, rešili so požarni brambenci mnogo imovine nemškega gledališkega vodje Schulza, garderobo, glasovir, knjižnico itd. Pri tej rešilni nalogi je splezal tudi nemški

igralce Schmidt na lesto, da bi kaj rešil svojemu vodji imovine, a takega dela neveljen, zgubil je ravnotežje in padel z lestve na prvo nadstropje naslonjene na tla, da se je težko poškodoval na rami in na rebrih. Došli zdravnik Finc je konstatiral, da si je pretresel možgane. Med tem je začel ogenj švigati na desno stran fasade in proti oglu Kastnerjeve hiše pokazali so se prvi plameni. To je bilo ob ¼3. zjutraj in v malo trenutkih bila je že vsa streha poslopja v ognju. Opeke pričele so pokati in padati na tla in na balkon in v malo časa gorelo je vse podstrešje, kakor bi na njem pirotehnik prižgal na tisoč in tisoče luči. Tupatam je švigal umetniški ogenj in male rakete s podstrešja, znamenje, da se je strogo prepovedano blago le še ondi spravljalo ali pa pozabilo. Prizor, ko je najvišji del strehe gorel, je bil res čarobno grozen. Kongresni trg je bil svetel kakor beli dan, frančiškanska in stolna cerkev, kakor tudi ljubljanski grad svetili so se in žarili, kakor v jutranji zarji. Dolgo se je branilo podstrešje, nad parterjem in ložami v zvanem srednjem traktu.

Ali naposled se prikaže tudi nad tem oddelkom plamen in kmalu potem je bilo vse v plamenu. Prav sedaj dobil je požar pravo netivo, kajti dosegel je preko železnega zastora dekoracije in večinoma lesene ženske garderobe, kjer se glumci napravljajo in vse razne prostore pod odrom. Začel je sedaj z vso močjo plamen švigati proti Kastnerjevi hiši, in požarne brambe težka, a najvažnejša naloga se je pričela. Z velikim ropotom pa je najprvo, ko je strop pregorel, težki svetilnik na tla, za njim z vodo napolnena velika kad nad gledališkim odrom. Dolgo je trajalo, da se je podrla železna kurtina z velikim ropotom in z visokim šviganjem plamena proti nebu in proti Kastnerjevi hiši. Sedaj pa se je vnelo tudi poslopje, prizidano pri Ljubljani, in je začela padati opeka in goreč les raz nje. Parne brizgalnice morale so se umakniti na drugo stran Ljubljance, poskati so morali čoln in z njim prepeljati cevi na drugo stran. Delo se je hitro izvršilo, a ko je začela delovati parna brizgalnica, počila je sredi Ljubljance dolga cev vsled mraza in ves trud je bil zaman. Sploh je imela požarna bramba skoraj večjo borbo z mrazom nego z ognjem. Ako se je pri brizgalnicah le za malo odlikom plamen in kmalu potem je bilo vse v plamenu. Prav sedaj je dobil požar pravo netivo, kajti dosegel je preko železnega zastora dekoracije in večinoma lesene ženske garderobe, kjer se glumci napravljajo, in vse razne prostore pod odrom. Začel je sedaj z vso močjo plamen švigati proti Kastnerjevi hiši in požarne brambe težka, a najvažnejša naloga se je pričela. Z velikim ropotom je padel najprvo, ko je strop pregorel, težki svetilnik na tla, za njim z vodo napolnena velika kad nad gledališkim odrom. Dolgo pa je trajalo, da se je podrla železna kurtina z velikim ropotom in z visokim šviganjem plamena proti nebu in proti Kastnerjevi hiši. Sedaj pa se je vnelo tudi poslopje, prizidano pri Ljubljani, in je začela padati opeka in goreč les raz nje. Parne brizgalnice morale so se umakniti na drugo stran Ljubljance, poskati so morali čoln in z njim prepeljati cevi na drugo stran. Delo se je hitro izvršilo, a ko je začela delovati parna brizgalnica, počila je sredi Ljubljance dolga cev vsled mraza in ves trud je bil zaman. Sploh je imela požarna bramba skoraj večjo borbo z mrazom nego z ognjem. Ako se je pri brizgalnicah le za malo trenov delo ustavilo, takoj je vsled hudega mraza brizgalnica zamrznila in vroče vode je bilo orinašati iz sosednih hiš, da se je zonet morlo delovati naprej. Tako težkega dela ljubljanska požarna bramba ni imela še nikdar ko danes. Proti 7. zjutraj je bila nevarnost za Kastnerjevo hišo največja. Na metre dolgi zbulji so segali proti spodnjim prostorom in celo sapa je postala neugodna. Vendar se je delalo toliko časa, da se je nevarnost odbrala. Veliko škodo ima krojaški mojster g. Sark (oče gostilničarja Sarka in bančnega ravnanja g. Sarka), katerega pohitvo so zaradi velike nevarnosti prinesli iz 3. nadstropja v spodnje prostore. Voda nemškega eldoličarja g. Schulza je izgnal mnogo garderobe, biblioteka in muzikalije, ki so se rešile, so razdrpane in pokvarjene. Mnogi igralci so izgubili delno vrednost, dvora rekviziterja Igela je izgnala vso svojo, leta in leta nabirano rekvizitno zalogo igralcu v orkestru je pogorelo mnogo instrumentov, katere so bili pustili v gledališču, ker je bila danes ob 10. uri napovedana skušnjava za slovensko opereto. Reči se mora, da je prostovoljna požarna bramba rešila danes do pozne ure, ko to pišemo, svolo nalogo čestno, previdno, in vse hvale vredno. Ista hvala pa gre tudi volatvnu domačega pešpolka baron Kuhn in tukajšnjega topničarskega polka. Kako je ogenj nastal, so razne govorice. Vratar Gogala meni, da se je pri strellanju pri spevoigrati »Fanticco« prejela kakšna iskra platnene kulise in tlela naprej in tako povzročila požar in uničenje deželnega gledališča. Druge verjetne varilacije pa je ta, da je, ko se je večerjal po zadnjem delanju odtrgala veriga železne kurtine ter slednja prebila s svojo težo nad 2 do 3 metre zidane kanale za kurjavo, se je potem ogenj začel na levi strani gledališča, v prostoru za poslušalce. Ko se ogenj popolnoma pogostil, bode o tem morda mogoče gotoveje soditi.

Gledališče je za 82.000 goldinarjev zavarovano pri »Assicurazione generale di S. curia«. Ker se na tem prostoru ne bo več zidalo, imajo posestniki lož, ki niso posebno zavarovani, velike škode, kajti posamične so stale 2 do 3.000 goldinarjev, nekatere še več. Poleg posestnikov lož pa je najbolj prizadeto osebo nemškega gledališča, kajti danes bi bilo imelo dobiti svojo plačo, pa jo ne bo.

Kdaj dobimo zopet novo gledališče in kje bo stalo, je veliko vprašanje. Vsekakor pa so odpravljene dosedanje neznosne razmere gledališkega posla. Nemška strga-

ka je vsled požara zelo prizadeta, a tudi nam je jako neugodno, kajti tudi Dramatično društvo, ki je baš sedaj tako lepo uspevalo, je brez odra. Najmanj dve leti bo Ljubljana brez gledališča, takega, kot je bilo dosedanje, ne bo nikoli več. Najbrže si bodo Nemci zgradili svoje gledališče. Slovencem pa tudi ne bo drugega kazalo, da si zgradi tudi svoj Talijin hram. V to pozmozi Bog in »Narodni dom«.

Na poti

je bogata pošilka najfinjšega angleškega sukna, najnovejših vzorcev. Ko dospje, bodo interesenti takoj obveščeni, da si ga zamorejo nabaviti.

Drago Schwab, Ljubljana. 24 L.

Papež in plesalka.

Pariški gledališki svet ima zopet svojo veliko senzacijo. Ena izmed najbolj znanih pariških igralk, proslavljena šansoneta Raquel Meller ima namen oditi slovo in oditi na božjo pot »Rim«, da tam pri papežu izposluje avdienco za odpuščanje grehov. Če je verovati vestem znanega pariškega dnevnika, ima umetnica trden namen »dr zatek oditi« v samostan.

Če bo umetnica svoj namen res uresničila, bi bila s tem končana sijajna oderska kariera. Proslavljena diva, čije ime je dars poleg Mistinguette v kraljevstvu glasbe in kabaretoev najpriljubljenejše, je bila še pred leti v Parizu popolnoma nezana. Raquel Meller je rojena Španjolka. Do konca vojne je živela v Madridu in Barceloni, kjer se je po navzlic svojemu neoporečnemu talentu ni mogla uveljaviti. Dolgo časa je sodelovala na malih provincialnih odrih, dokler ji ni gostovanje v Parizu priložilo slave. Pred štirimi leti se je preselila v francosko prestolnico in je bila kmalu prva zvezda na pariškem gledališkem nebu.

Njene pesmi so bile prava privlačna sila za publiko in Španka je tekom kratkega časa postala nevarna rivalinja Mistinguette. V zadnjem času se je udeleževala kot filmska igralka in je prejemala od pariške filmske družbe najvišjo plačo, kar jih je sploh kdaj imela kakšna francoska filmska diva.

Njena nenadna odločitev, da se odreče odru, slavi in celo posvetnemu življenju, je seveda za pariško gledališko občinstvo nepričakovan udarec. Pariška izdaja »Chicago Tribune« poroča o vzrokih namernega romanja igralk v Rim sledeče: Med številnimi pesmicami in kuplet, ki se bile na stalnem repertoarju Španke ter so se potem gramofona razširili po celi Franciji, je tudi kuplet, neke vrste muzikalna baleta z naslovom »Pendant la Procession« Junakinja tega mesta satiričnega kupleta je mlada devojka, ki je bila od brezvestnega človeka zapeljana in zapuščena ter je povodoma neke procesije zasramovala stvarnika. Kasneje se je skesala svojih grehov in je delala pokoro v samostanu. Sveti oče je sedaj baje na predlog pariškega klerusa igralko radi teh izjavljanj in razširjanja kupleta izobčil iz katoliške cerkve. Od tega dne dalje Raquel Meller ni več pela te cerkvi sovražne pesmi in se je sedaj odločila zaprositi Sv. Očeta za avdienco da ga osebno prositi odpuščanja. Na podlagi intervencije francoskih svečnikov je papež baje pripravljen igralko sprejeti. Raquel Meller odide že tekom prihodnjega tedna v Rim. Pogodbe, ki jo veže na gledališče Empire in ki je pred kratkim potekla, ni navzlic najslabšim ponudbam več obnovila. Tako pariški listi. Pričakovati je, da se nameravajo romanje glasovite šansonete in njen doždevni namen, da zamenja svoje blesteče toalete s preprosto redovniško haljo, izkaže na koncu kot navadni in spretno zamišljeni reklamni trik.

Martirij plesne sezne.

Vsaka plesna sezona ima svoje posebnosti. V prvih letih po vojni se je opazovalo v plesnih dvoranh skoro splošno samo ljudi v navadni cestni obleki; veliko je že bilo, če je bila temne barve. Videlo se je en čas po vojni v plesnih dvoranh veliko ljudi jako priprostega vedenja. Ta slika počasi izginja. Sedaj se opaža, da začeljo ljudje, ki nimajo denarja, kakor je bilo to običajno v časih pred vojno, ki jih imenujemo boljše, ostajati doma in se vidi sicer manj, zato pa boljše oblečene publikke v plesnih dvoranh. Posebno naraščajo razkošnost ženskih toalet. Toliko nakita, kakor letos se že dolgo ni videlo, posebno v velemitosti; k temu pridejo še toaletne posebnosti, ki visoko dvigajo vtis pompa. V prvi vrsti igra veliko vlogo pri sedanjih plesnih toaleti pahljača. Bil mora seveda iz novejih peres, ali danes niso več zadovoljne s tako skromnimi stvarmi kakor dame iz dobre koncem devetnajstega stoletja, ki so mislile, da posedujejo bog ve kako veliko dragocenost, če so imele pahljačo iz prav ozkih peres. Pahljača od danes ne obstoja več, kakor prej, iz treh ploščic, ampak mora imeti najmanj osem širokih velikih peres in če se ne stopi v teku večera iz neprevidezosti vsaj parkrat nanjo, ni to prava pahljača.

Na roki se letos nosi pahljača samo v prostoru pred dvorano; komaj pa vstopiš v dvorano, se razpne pahljača v veliko kolo, vendar pa ne opazuješ, da podpira pahljača koketiranje in flirt. Tako diskreten današnji svet ni več. Kdor hoče imeti flirt, ta dela to očito, ne da bi se skrival za pahljačo. Za posebno okusno velja, če se pahljača nosi tako, da tvori okvir za obraz. Z dvignjeno roko korakajo dame skozi dvorano, držeč pahljačo za svojo glavo. Vtis, ki ga vsebuje ta poza pri sedanjih modernih malih glavah, je izredno ljubeč. Ali biti mora naporno, po cele ure nositi pahljačo v dvignjeni upognjeni roki in paziti, da se ne premakne, poleg tega pa kolikor mogoče duhovito s svojim partnerjem se pogovarjati. Kar samo radi tega, da dama pokaže v dvorani svojo lepo pahljačo, glavnica, lege roke in toaleto, se gotovo ne

sprehaja gospod z damo po dvorani; če se že ne zahteva, da dama gospodu kaj pripoveduje, naj ga vsaj posluša, če govori. Celo to zadnje je težko, ako se pomisli, da se mora dama truditi, da neprenehoma ohrani lepo pozno — in vztrajnost v tem oziru je pri damah res običujovanja vredna. Ali moda zahteva, da dame kažejo svojo pahljačo, in proti temu ni upiranja.

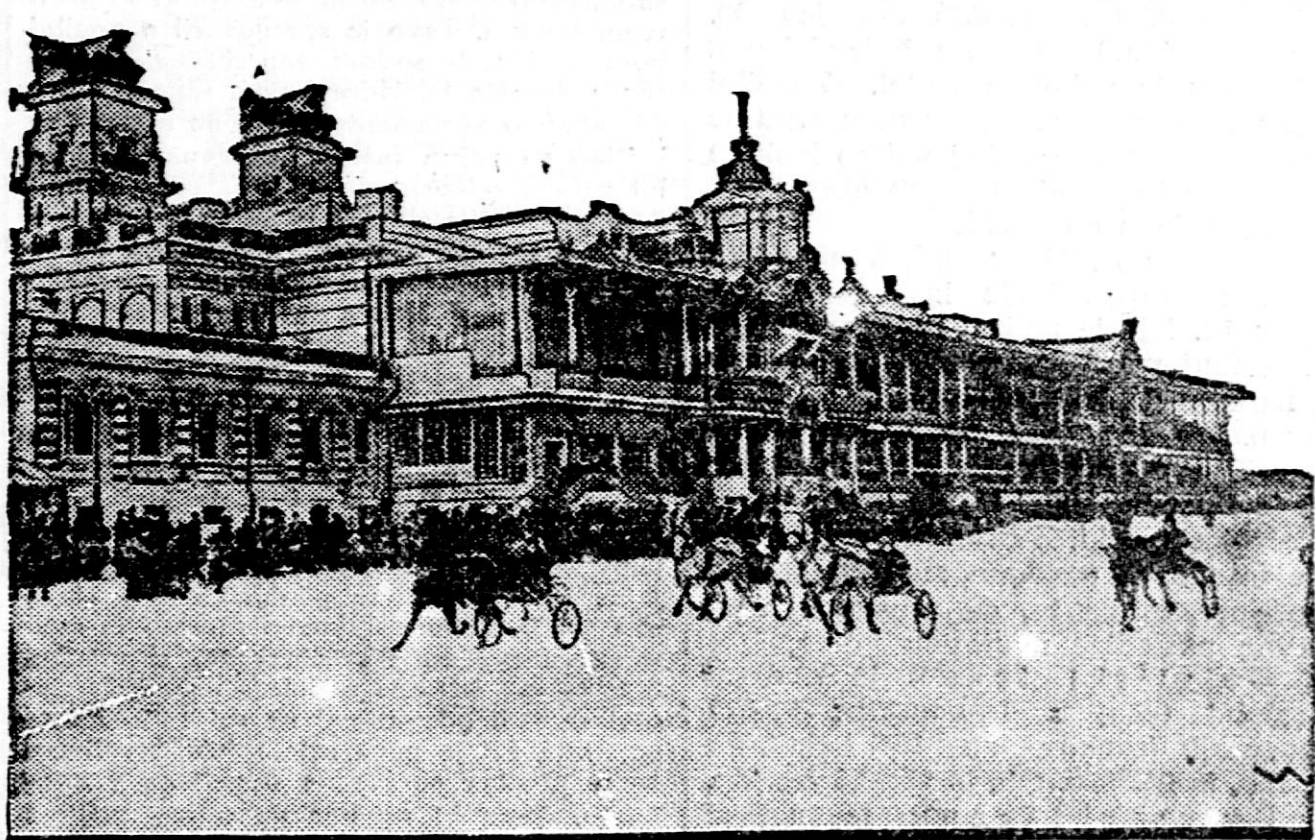
Obžalovanja vredne so dame s svojimi modernimi čevlji iz srebrnega ali zlatega brokata, ki jih navadno tišče, da lu s silo prikrivajo bolečine, katere jim povzroča hoja v njih. Toda vse muke prenašajo moderne dame junaško, samo do zadnjega modli.

K vsemu temu pride še to da moderna dama, ki nagiba k debelosti, nima poguma pošteno jesti pri plesni zabavi. Ples bi bil za njo samo polovična zabava, če ne bi pripomogel k temu, da dama izgubi par kilogramov. Restavraterji v plesnih dvoranh se

splošno pritožujejo, da jim gre slabo. Temu pa niso vedno slabi časi, ampak askeza dam, ki hočejo na vsak način ostati vitke.

Dame današnjih časov se ne morejo dovolj čuditi, da so bili časi, ko so se dame stiskale čez pas ali da so nosile na glavni meter visoke frizure ali hodile v krinolini, ki je ovirala gibčnost. Posebno prijetno ni bilo, pokoravati se tej modi, ali gotovo niso te mode povzročale damam več neprijetnosti kakor čevlji, ki povzročajo bolečine, ali pahljača, ki je le tedaj na svojem mestu, če jo nosiš v visoko dvignjeni roki umetno za glavo.

Zdi se, da potrebujejo dame k plesni zabavi vedno kako malo torturo, drugače bi gotovo odklanjale take mukapolne mode predpise. Ali pokoravajo se vsemu, kar kdo proglasi za lično, in zakrivajo svoje bolečine celo tako junaško, da se prijazno smehljajo, med tem, ko trpe lakoto in bolečine. In to se imenuje zabava.

KONJSKE DIRKE V MOSKVI. Rusija je znana po svojih izbornih dirkačih. Konjske dirke se vrše v Moskvi štiri dni v tednu poleti in pozimi.

DAMSKI PLAŠČ, o katerem pravi berlinska meda, da pomladi starejše dame. Sodbo o edodnelnem vplivu tega plašča prepustimo damam samim.

Parma-vijolice velemoda.

Letos so izvolile elegantne in decentne dame parma-vijolice kot okras toalete. Šopek svežih parma-vijolic, pritrjen okusno na obleki ter klobuk, decentno okrašen z umetnimi vijolicami, spopolnjujejo današnjo modno damo.

K temu pride še originalni parfum *Violetta di Parma*, ki ga radi njegovega finega indocela naravnega duha sprejele vse dame kot letošnji modni parfum.

Dobi se v Ljubljani samo v prvi specialni parfumeriji *M. Bartl*, Stritarjeva ulica št. 2. Tako se dobi na primer flakon z 20 g parfuma že za Din 40.

Da prepričam ceneje dame o finosti tega parfuma, ga odajam tudi na vago, in sicer 1 dkg Din 20.— 538

Dvakratni roparski morilec prijet.

Dne 6. tm. je bil v Vlajslavi pri Koprivnici odkrit strašen zločin. Izvršen je bil dvojni roparski umor nad posestnikom Andrijo Miljuro in njegovo ženo ter poskušani roparski umor nad hčerko istih, Ljubico, ki je le po srečnem naključju ostala pri življenju. Umora je bil osumljen neki cigan, katerega so klicali na ime Gjuro. — Cigan je po umoru obeh zakoncev prišli Ljubico, da mu je svetila, medtem ko je kradel on

vse vredne predmete po sobi in po shrambi. Za tem je devojko udaril z ostro sekirko po glavi ter jo pustil ležati, misleč, da je mrtva in v nadi da se je tako rešil edine nevarne priče, ki bi mogla pričati proti njemu. V zibelki je ležalo tudi 15 mesečno dete, vendar se morilo to ni zdelo nevarno.

O zločinu so bile takoj obveščene vse bližnje orožniške postaje in uvedle najstrožjo preiskavo. Te dni je bilo v koprivniško bolnico prepeljanih več ciganov v svrhe konfrontacije z ranjeno Ljubico. Končno je bil v Mostih prijet 25 letni cigan Martin Palog, katerega so orožniki pred kratkim že prišli na postaji v Virju, posrečilo pa se mu je takrat pobegniti. V njegovi kodi so poleg peči našli orožniki v zemlji zakopane različne predmete, za katere ni mogel povedati, od kje da jih ima. Pri njem so našli tudi čevlje za 14 do 15 letno deklico, ki so bili ukradeni pri Miljuri. Cigan je tajil, končno pa je bil zaslišan z Ljubico, ki je v njem takoj spoznala tatkratnega roparja. Sedaj se je cigan udal, priznal je svoj strahovit zločin ter izjavil, da je hotel tudi Ljubico ubiti, hoteč se na ta način iznebiti vsake nevarne priče. Zločin je izvršil v nadi, da pride na ta način do denarja. Miljuri je izjavil, da se zove Gjuro le zato, da bi izbrislal za seboj vsako sled. Bila je res sreča, da je Ljubica ostala živa in tako je dvakratni morilec hitro prišel v roke pravice. Balog se nahaja sedaj v zaporih okrajnega sodišča v Koprivnici, nakar bo po zaslišanju prepeljan v Belovar, kjer se vršilo proti njemu sodno postopanje.

Peri s samobelinom!

Avtomatičen aparat za pranje perila. Zastopstvo: A. Gundrum, Cesta na Gorenjsko železnico 20, Ljubljana.

Po svetu.

* Zapet umor iz usmrtitve. Kakor smo poročali, se je pred pariško poroto pred kratkim zagovarjala znana poljska igralka Stanislava Uminska, ki je svojega trpečega ljubimca iz sočutja ustrelila ter ga tako rešila nezgodnih muk. Sedaj poročajo o sličnem slučaju, zopet se odigravaločem v Parizu. Gdč. Ana Levasson je usmrtila svojega težko na pljučih bolno sestro. Umor je izvršila iz sočutja. Po storjenem dejanju se je Levassova sama javila oblastim.

* Nenavaden patriot. Poljsko justično ministrstvo je prejelo nedavno pismo, v katerem je prosil neki poljski, na Ogrskem živeči državljani, da ga v domovini nastavi za krvnika. V svojem pismu da je dovolj izvežban, ker je dolga leta deloval pod Francem Josipom kot kvrnik, in tudi je pripravljen izvršiti poskusno usmrtjenje. Ni mu pa ležeče samo na imenovanju, temveč njegova srčna želja je, da stavi domovini svoje moči na razpolago, mesto da svoj posel opravlja v tujni. V ostalem zahteva še plačo državnega podtajnika, prosto vožnjo, l. razreda do kraja »nastopa«, telesno stražo in da se njegovo ime ne omenja. So to prošnje, katere je lahko izpolniti možno, čigar ljubav do njegovega naroda je tako velika, da raje položi vrv okoli vratu svojemu rojaku, kot pa da bi to storil tujcu.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMEK.
Odgovorni urednik:
VLADIMIR KAPUS

Tvrdka JOS. PRESKER d. z. o. z.

veletrgovina z usnjem in kožami
vjudno naznanja, da se je te dni
preselila v palačo

LJUBLJANSKI DVOR

539

Mali oglasi, ki služijo v
posredovalne in social-
ne namene občinstva,
vsaka beseda 50 nar.
Najmanjši znesek Din 5.

MALI OGLASI

Zenitve, donosovanje
ter oglaševanje strogo
slovesno, vsaka beseda
Din 10.
Najmanjši znesek Din 10

Službe

Sprejme se jutranji
plačilni natakak
in kuhinjski sluga.
— Narodna kavarna. 537

Zobotehnik,
perfekten v zlatu in kav-
čuku — se išče za takoj
za Ljubljano. — Dopisi
pod »Zobotehnik/540« na
upravo »Slov. Narod«. 525

Zakonski par,
trezen in pošten — išče
stalne službe (kot majer)
k živinoreji — kakšno
večje posesti na deželi
ali v mestu. — Ponudbe
pod »Majer/525« na upra-
vo »Slov. Narod«. 525

Kot zastopnik
in potnik želim službe v
kaki tovarni ali večji tr-
govini v Jugoslaviji. Iz-
vešban sem v vseh trgo-
vinih in gostilniških po-
slih, imam 15 let prakse
in mi je poznana vsa Ju-
goslavska in Primorska.
— Ponudbe pod »Ugod-
nost/522« na upravo »Sl.
Naroda«. 522

Redko priliko
posttranskega zasluga nu-
dimo osebam vsakega
stanu. — Ponudbe, kate-
rija je predložiti Din 10
v znakah za navodilo
in vzorce — sprejema
uprava »Slov. Narod«
pod »Siguren uspeh/480«.

Dosada najavile
su 63 osebe
na su putem prvot
druge broja »FORTU-
NE«, lista za natečaje i
posredovanje najemne
na (administracija Osi-
jek I.) našli odgovaraju-
še namještenje. — Bes-
platne oledne primere
ne šalimo. — Poje-
ni broi 10 dinara, mi-
sečno 35, a četvrt godiš-
nje 100 dinara. 19/L

Prodaj

Kolo,
dobro ohranjeno — se
prodaja. — Naslov pove-
uprava »Sl. Nar.«. 504

Strašen zločin

je izvršil nekdo, kjer je umoril na stotine živih bitij. Zasedovalo se ga je
dolgo časa. Sedaj se je na posredila ga najti in sicer na Poljanski cesti 12
v Ljubljani pod naslovom »KONCESIONIRANI ZAVOD ZA UNIČEVANJE
ŠČURKOV PODGAN IN MISI«.

Proda se kompletna
stanovanjska
oprava

ter razna posoda. — Na-
slov: Bleiweisova cesta
22, I. nadst., desno. 524

Najugodnejši nakup!

Radi selitve se prodaja hi-
ša v kraljevi hiši se nahaja tr-
govina z mešanimi bla-
gom pod nadzve ugodni-
mi pogoji. Hiša se naha-
ja 1/4 ure od Ljubljane.
Obstoji iz 2 sob, 1 kuh-
nje, 1 šrambe, lepe veže
in 1 trgovskega lokala.
Krita je z opeko. Naj-
nižja cena bi bila z zalo-
go vred Din 55.000. Pro-
da se tudi brez zaloge.
Ker se moram seliti, jo
vsled tega prodam po ta-
ko nizki ceni. Nanaložilo
tako Din 30.000, ostanek
na po dogovor. — Cen-
ponudbe pod »Raj/442«
na upravo »Sl. Narod«.

Neremčnin

Njiva
na ljubljanskem polju za
glavnim kolodvorom se
tako prodaja ali na da tu-
di v najem. — Poizve se:
F. Toman, Resljeva cesta
št. 30. 440

Proda se parcela
(travniki) v bližini Ljub-
ljane, Dolenjska cesta, v
izmeri 13.000 m². — Po-
izve se: Slomškova ulica
št. 19. 495

**Prodaj eno-
nadstropno hišo**

(gostilna in mesarija), z
vsemi pritliklinami, kate-
hlevi, klavnica, veliko
dvorišče in vrt, na per-
iferiji Maribora — po ze-
lo ugodni ceni in pogoji
prodaja. — Dopise je po-
slati na upravo »Sloven-
skega Naroda« pod »Do-
bri kup/521«. 521

Hrastova šuma

3 ha velika, čez 700 de-
bel od 25 do 70 cm pre-
mera, okoli 800 m² hra-
stovine — se prodaja.
— Resni kupci naj pišejo
pod »Hrastovina/445« na
upravo »Slov. Narod«.

Kdor želi kupiti ali prodati

veleposelstvo, graščino,
posestvo, hišo, vilo, to-
varno, trgovino, obrt itd.
— naj se obrne na:
Gospodarsko p.
sarno, družbo z o. z. v
Ljubljani, Wolfova ulica
št. 1, I. nadst. 34/n

Proda se v Kranju.
Kokriško predmestje 41.
hiša s trgovskim
lokalom in vrtom
na najbolj prometnem
kralju nasproti sodišča in
policijske uprave. — Ponudbe je na-
sloviti na upravo »Slov.
Naroda« pod »Dom v
Kranju/508«. 508

Trgovci!

Prodaj iz vroste roke
radi smrti v družini eno-
nadstropno hišo s staro
vnelano mešano trgovi-
no. — Poleg hiše veliko
stadišče za več vagonov
klasa in gospodarske po-
stojnice. Prodaj tudi zem-
ljišča: več nivoj, travni-
kov, dva vinograda in
ovod. Posredna poslika za
podjetnega trgovca.
Naslov pove uprava »Sl.
Naroda«. 527

Donosovanje

Malči!
Nasvidenje jutri zvečer
ob devetih v »Union«
— Tvoj Tone. 533

Poročiti se želi

živahen ljubljčan z
holišo gospodščino 18 do
20 let staro. — Ponudbe
pod »Hitra ženitev/531«
na upravo »Slov. Nar.«.

Mlad gospod

s premoženjem želi zna-
nje z ločeno gospo ali
samostojno gospodščino.
— Ponudbe s polnim na-
zlovom pod »Mlad
529« na upravo »Sloven-
skega Naroda«. 529

Gospodščina,

izobražena, prijetne zu-
nanosti, brez premože-
nja, želi znanja z boljši-
m gospodom; prednost
imajo trgovci. — Ponud-
be pod »Boliše življenje
531« na upravo »Sloven-
skega Naroda«. 531

Lokali

Pozor!

Odda se v najem lokal
za trgovino ali obrt.
— Proda se gostilniški ste-
dlnik in kopalna peč.
— Naslov pove uprava »Sl.
Naroda«. 481

Ponk

Francoščino

in nemščino poučuje di-
plomirana učiteljica.
— Prijave pod »Bouvard
478« na upravo »Sloven-
skega Naroda«. 478

Razno

Hotel »Tratnik«

sprejme abonente na do-
bro, izdatno hrano po 25
in 20 Din dnevno. 439

Vse postne dni

plenovko s kislim zeljem
in na tržaški način pri-
pravljeno, kakor tudi do-
mače in morske ribe ter
prvovrstna vina — pri-
poroča — Gostilna Vid-
mar, Ljubljana, Sv. Ja-
ba trg št. 5. 530

Mehanično umetno vezanje

večernih in plesnih toalet z zlatom in s srebrom,
izdelovanje vsakovrstnih belih in plesnih vzenin,
ontanje, predtiskanje.

MATEK, Ljubljana,
poteh hotela »Štrkelj«.

Moško perilo, naramnice, kravate i. dr. po izredno nizkih cenah.

Pijanost ozdravi! Brzo brez ved-
nosti nosil klienta
»Abstemio!«. Steklenice za 30,
50 in 140 Din se odpošlje le, ako
se vpošlje navedeni znesek v pri-
poročnem pismu in 20 Din za
transportne stroške.

Gesellschaft für chem. und me-
tallurg. Industrie 156 T
m. b. H.
Wien XIII/2, Wessgrillg 5.

J. Stjepušin

= Sisak =

preporuča
najbolje tambura, Xico,
partituro i ostale
potrebštine za
sva glaz-
bala. 31 L

Obnovite naročnino!

RAST LAS zajemlje »LEDA«
zakonito zaštiteno sredstvo proti nečistosti, izpadanju las in prhljau.
Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah, brivnicah ali po povzetju za 100
dinarijev (in 10 dinarjev poština) razpošilja Kozmet. laboratorij
»LEDA«, Zagreb, Nikolajeva 1. 29 L

Strojno oletenje

Pred skofijo 1/1 — pre-
vzema v delo vsakovrst-
ne nogavice, kakor tudi
podpletarje. — Cene po
lidge. 25/L

Drva za kurjavo

(odrezki od žage) — po
zmerni ceni — dokler
traja zaloga — se dobi-
pri Ivan Šiška, tovarna
parketov in parna žaga,
Ljubljana, Metelkova uli-
ca št. 4. 33/L

Pohištvo!

Najugodnejši nakup vsa-
kovrstnih spalnic in dru-
gega pohištva po najniž-
jih cenah pri — Matija
Androvič, Ljubljana, Vi-
dovdanska cesta 6, Koz-
menskega ulica 28. 438

Modeli

za izdelovanje cementnih
cevi, moderni stikalni
stroji za izdelovanje ce-
mentnega tlaka, cement-
ne barve — takoj napo-
dal. — Vprašaje: F. To-
man, Ljubljana, Resljeva
cesta 30. 441

PREMOG

trboveljski, litojski,
črnomališki
drva, lesenosti, lesa, oglja,
železnice, brile
dobavlja ILIRIJA
Ljubljana, Kralja Petra trg 8
Tel. 220. — Plačilo
tudi na obroke. 163 T

»Gon«

nov preizkušen in edino
siguren lek proti kapav-
ici (triper) ter zastare-
lemu (kroničnemu) tri-
perju ter vnetju mehura.
Ia. Za popolno ozdrav-
ljenje treha šest lončkov
Vsak lonček z navodilom
stane 45 Din — Proizva-
ja in po pošti razpošilja
tudi na zdravniški pred-
pis lekarna Penik, Zavr-
prešič, Hrvatska. 99/T

NAJBOLJŠI BRNSKI BLAGOVI

specijalni predmeti brez konkurence

blago za gospode in dame,
zajamčeno iz čiste volne
čvrste kvalitete in najmodnejših vzor-
cev razpošilja po tako nizkih tovarniških
cenah več nego 40 let kot strogo solidno
svetovno znano tovarniško skladišče sukna

SIEGEL - IMHOF, BRNO,
Palackeho třída 12.

Vzorci gratis in franko. Isto tudi privatno.

160 T

Živo perutnino

kupuje stalno v vsaki množini in sicer: pohance,
kure za peči, kure in purane ter plača po naj-
boljših dnevnih cenah

E. VAJDA, ČAKOVEC, MEDJIMURJE, telef. 59, 3, 4.

160 T

„VIKO“

tovarna laka

ZAGREB

specialni

laki 221

emajlni-

laki

barve proti rji

v vseh vrstah.

160 T

LOKOMOBILI 26 L

Wolf-Lanz do 600 HP
tovarniško novi ali generalno
popravljeni s tovarniškim
jamstvom tudi na obroke

motorji na sesani plin

Dieselovi motorji
brez kompresorja

motorji na sirovo olje

Generalno zastopstvo
Motorenfabrik, Darmstadt

Milnski stroji

Transmisije

Pogrejte naše skladišče!

— Plačilne olajšave —

Kompelna montaža

BRACA FISCHER D. D.

ZAGREB, Pantovčak 1 b

Maistarska slovenska

plesarska in ličarska

delavnica

Ivan Bricelj, Dunajska c. 19,

se priporoča. Izvršitev točna, cene

zmerne. 1798

19 let

priznane „Larucini“ pilule naj-
sigurneje ozdravijo kapavico (Trip-
ner). — Dobiva se v vseh lekar-
nah po 20 Din skatlija. Po pošti
razpošilja lekarna Blum,
Subotica. 15/L

Sprejme se

valenec (laborant)

za metalurški laboratorij. Zahteva

se 4 razrede srednje šole. Ponudbe

na upravo Sloven. Naroda pod:

Metallurgični laboratorij.

523 do 28. februarja t. l.

Edino prave „Golsen“ čevlje

in louske čevlje dobite le v

novi urejeni trgovini in delavnici

J. Braier

Ljubljana 3396

Turški trg (Breg) 1.

Istotam se izdelujejo vseh vrst

čevljev po meri in vse vrste tržnih

čevljev. — Trgovci popusti!

Cene solidne! Postrežba točna!

Gostilna

469

Turk

za Gradom

vabi k svoji staro običajni pred-

postni zabavi, ki se vrši v

soboto, 21. t. m. zvečer. Za dobro

kapljico in kuhinjo je oskrbljeno.

Dostojne maske dobrodošle.

Robert

Smielowski

arhitekt 47 L

in mestni stavbenik

Rimska cesta 2

izvršuje načrte in proračune, pre-

vzema stavbna dela vseh vrst,

kakor tudi presojanja in cenitve

vsakovrstnih posestev pod solid-

nimi in najugodnejšimi pogoji.

Zidna opeka

od lastne opekarnice na Viču, pri-

znana kot najboljša kakovost in

od skladišča. Opekarska cesta 18,

po najnižji dnevni ceni.

Trgovske kredite

daje in eskomptira menice pod zelo ugodnimi pogoji

SLAVENSKA BANKA d. d.

podružnica Ljubljana.

455

Hranilne vloge obrestuje najkulantneje.

Dežni plašč

44 L

moški iz trpežne angliške gumovine tkanine. Ima dunajske konfekcije Dia 270 — damski Dia 280 — specialiteta „Coverot“ moški Dia 910 — damski Dia 880 — razpošilja veletrgovina R. STERNICKI, Celje št. 21. Iztrošeni cenik s tuz 1000 silnikom se pošlje vsakega zastonj, vzeti od sukna, kamgarn in razne manufakturne robe pa samo 8 dni na ogled. Kdor pride z vlakom osebno ku-ovet, dobi nakupa primerno povrnitev vožnje. Naročila čez Dia 500 — poštnine prosto. — Trgovci engros cene.

OMEGA

To je ura za vse življenje!

Najboljši šivalni stroji

so edino le
JOSIP PETELINCA
znamke

Gritzner in Adler
za rodbinsko in obrtno rabo

9 L Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika

Večletna garancija - Ponk v voženju brezplačen

Poslano.

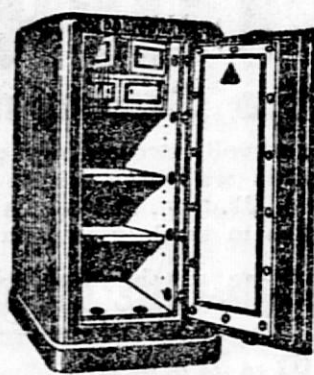
V interesu močega podjetja naznamim, da uradno konstatirana nepravilna živin-ska tehničar v mestni klavnic v Ljubljani ni moj izdelek.

Prva jugoslov. tov. tehničar in ključ. del. konc. instalacija vodovodov

Ivan Rebek, Celje.

Najnovejši pat. izum.

Izvrstna novost.

B.O.B. tvornica betn. blagajni

- d. d. Vukovar -

Brzovjerk Bob, Vukovar - Tel int 56

Proizvodnja in odprava vsakovrstnih

blagajni iz jeklene in

osmar za dokumente

trošarinskih vrst itd. itd.

v najlepši in najsolidnejši izdelavi.

Glavno zastopstvo in samoprodaja za

celo Jugoslavijo Armia Goldstein,

agencija in komisionarna trgovina Vu-

kovar

Zastopstvo in depot: Matador, Zagreb

Ulica št. 5 29 T

Brezpogovorna sigurnost proti ocaju.

Največja sigurnost proti vnetju

Mag. št. 3879/25
rel. IX.

526

Razpis.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje oddajo zidarstvih del za napravo novega prizidka mestne elektrarne v Ljubljani.

Vsi potrebni podatki se dobe med uradnimi urami v mestnem stavbni uradu, Lingarjeva u. 1. Ponudbe bode vložiti najkasneje do 23. februarja 1925 opoldne pri imenovanem uradu.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 16. februarja 1925.

Obiščite

Obiščite

219

8. dunajski medna-
rodni semenj

(spomladanski semenj)

od 8. do 14. marca 1925.

Mednarodni razpisal vorcev industrijskih in obrtnih izdelkov.

Cene brez konkurence!

125.000 obiskovalcev, med njimi 25.000 inozemskih nakupovalcev iz 70 držav.

Na avstr. železnih precej znižane vožnje.

Za prestop meje je treba kupiti za kren avstr. 15.000 vizumsko znamko na polni list (dolarjev — 23).

POJASNILO DAJE: Wiener Messe, A. G., Wien VII ter čisto zastopstvo v Ljubljani;

Avstrijski konzulat, Turjaški trg 4; Zveza za tujski promet v Sloveniji, „Putnik“ po- tovalna in prometna pisarna, Aleksandro- va cesta 8; Josip Zidar, Dunajska c. 31.

Poskusite enkrat s terpentinovim milom „Gazela“. 20L

M. KRISTOFIČ - BUČAR, Ljubljana, Stari trg 9 v lastni hiši.

Priporočam
krasno:

BLUZE

ravno došle
najnovejšega
kroja.

Cene zmerno.

Velika izbira.

OTROŠKE OBLEKICE, PLAŠČKE

Osram-Nitra

Izlog z bleščečim
razsvetljenjem
gubi privlačnost

Izkusnite
Osram-Nitra-opal-žarnice.

opal

Z Osram-žarnicami
k boljši svetlobi.

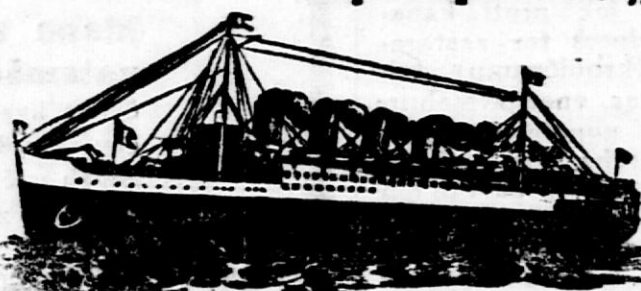
Inserirajte v „Slov. Narodu“

Cie. Gle. Transatlantique. - (French Line.)

Havre-Newyork, samo 6 dni čez morje.

Srednjo in južno Ameriko.

Udobne kabine tudi v III. razredu za 2, 4 in 6 oseb, izvrstna hrana z vinom vred. — Expresspariki: „Paris“ „France“, „de Grasse“

Vozne listke in tozadovna pojasnila da'o

Ivan Kraker

zastopnik v Ljubljani
Kolodvorska ulica 41

VELEŠAJAM I EIPZIGU

U PROLJEČE 1925,
OD 1.-7. MARTA

TEHNIČKI SAJAM OD 1.-11. MARTA.

Sve opise, kae i dozname za sajamski znak i adresar daje počasni zastopnik za Hrvatsku, Slavoniju, Slovenijo i Dalmaciju:

Sokolović & Co.,

mednarodna opremanstvo i carinska posredništvo

Tel. 25-73

ZAGREB

Paromlin

Sanatorium Dr. R. Szegő

za odrasle i djecu. — Abbazia (Italija).

Dietno liječenje za debljanje i krepljenje. Prvorazredni zavod za bolesne na srcu, na ovapnenju žila. — Promjene (Stoff-wechsel) za ženske i živčane bolesi. Djeca od 7 godina primaju se i bez pratnje. 69 T

Genjenemu občinstvu naznamjam, da sem OTVORIL na Sv. Petra cesil 61

pleskarsko in ličarsko delavnico

ter se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela.

Ivan Genussi,

Ljubljana, Sv. Petra cesta 61

POZOR!

Kroja po najnovejših pomladnih modelih za krojače, šivilje in dame, ki želijo same iz lasti garderobe, izdeluje in raz-ošilja po pošti.

Posebni pouk v prirobovanju moških in dam-skih oblek izven tečaja. Vstop vedno.

Od minist. za trg. in industrijo konc. krojna šola, Ljubljana, Židovska 5. 535

Vabilo na redni občni zbor

ki ga bo imela

Elektrarna Škofja Loka in okolica d. d.

15. marca ob 12. v mestni dvorani v Škofji Loki, Glavni trg 121.

Dnevni red:

1. Poročilo predsedništva.
 2. Poročilo nadzornega sveta.
 3. Odobitev bilance in računskega zaključka.
- Vsak delni čar, ki se hoče udeležiti občnega zbora, mora svoje delice ali bančna potrdila o depozitiranih delnicah vložiti v družbeni pisarni (Škofja Loka, Spodnji trg 57) v osmih dneh do dve uri pred občnim zborom. (Pisarna je odprta vsak delavnik od 8. do 12. in od 14. do 18. Ob nedeljah pa od polu 9 do polu 11. — Na pod-tavi tega pologa se izda delničarju legitimacija, ki se glasi na ime ter navaja šte-tilo založenih delnic in glasov, pripadajočih nanje. Škofja Loka, dne 22. februarja 1925. Predsedništvo.

Popolnoma varno naložite denar v

Ljubljansko posojilnico

v Ljubljani, Mestni trg št. 6

ker ima že nad

10.000.000 Din jamstvene glavnice.

Vloge na hranilne knjižice in tekoči račun obrestuja

najugodnejše.

Stalne vloge z odpovednim rokom obrestuje po dogovoru. Sprejema v inkaso fakture in cesije terjatev. Posojila daje le proti polni varnosti na vključbo in proti poroštvo.

Tel:fon št. 9.

33 L

Tel:fon št. 9.

Prometni zavod za premog d. d.

v Ljubljani

prodaja

22 L

premog

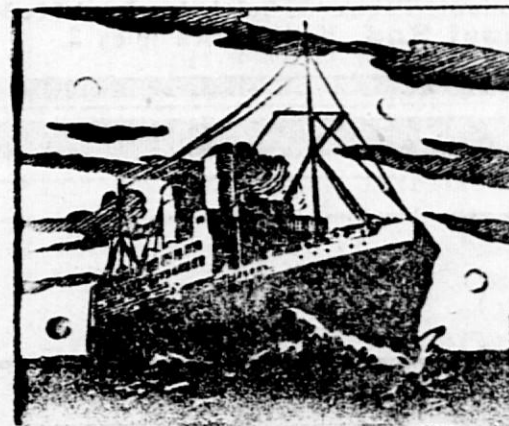
iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na d-belo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvo-vrstni češkoskovaški in angleški koks za litarne in do-mačo uporabo, kovaški premog, črni premog in br kete

Naslov: Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 13/1.

ROYAL MAIL LINE

Kr. angleška poštna parobrodna linija — Generalno zastopstvo za kra-jevino S. H. S. Zagreb, Trg. l. št. 17. 2855

Redoviti potniški promet:

Hamburg-Cherbourg-Southampton v

New York in Kanado

Cherbourg-Liverpool-Southampton v

Južno Ameriko.

— Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos Aires, Sanpalo. —

Odprava potnikov v prvem, drugem in tretjem razredu. Kabina tretjega razreda z dvema in štiriimi posteljami.

Podzastopstva:

Beograd, Karagorjeva ulica 91. — Ljubljana, Kolodvorska ulica 26. — Veliki Bečkerak, Kralja Aleksandra u. 4. — Bitoli, Bulevard Aleksandra 163. Brzjavni naslov za gori navedena podzastopstva „Royalmail“.

Za Beano, Hercegovino, Dalmacijo in Crnogoro:

Srpska Prometna banka v Sarajevu in Oružu. Brzjavni naslov: „Prometna banka“.

Dopisovanje v vseh jezikih.